

DARBININKAS

XLVII NO. 66. SECOND-CLASS Postage paid at Brooklyn, N. Y. ANTRADIENIS - TUESDAY, SPALIS - OCTOBER 2, 1962 910 WILLOUGHBY AVE., BROOKLYN 21, N. Y. 10 CENTŲ

Kaip įtikinti Maskvą, kad Amerika dėl Berlyno kariaus

Maskvos politika — padeginėti vis naujoje vietoje. Amerikos bėgioti paskui ir gesinti. Dabar vėl Berlyno gaisras...

Amerikoje dėmesys šiuo metu labiausiai nukreiptas į Misssissippi — į federalinės vyriausybės ir vietos gubernatoriaus susidūrimą dėl vieno negro priėmimo į universitetą. Istorija panaši kaip prieš 5 metus Little Rock, Ark. Užsienių politikoje mažiau kalbama apie Kubą. Nuo jos Sovietai atitraukė dėmesį vėl į Berlyną.

Dėl Berlyno padėtis pasunkėjus — mano Amerikos vyriausybės žmonės, nes Maskva sudaro įspūdį, kad su rytų Vokietija sutartį pasirašys, taigi Vakarų susisiekimas su vakarų Berlynu pakimba ore. **Laukiama didesnės įtampos su žiemos pradžia.** Valstybės departamento žmonėms kelia rūpestį faktas, kad **Sovietai nesileidžia į kalbas dėl Berlyno.** Pvz. Va-

karų siūlymą susisiekimą su Berlynu pavesiti tarptautinei kontrolei atmetė, nesileisdami į diskusijas ir težnodami savo reikalavimą — tai priklausys nuo rytų Vokietijos.

Padėtį dėl Berlyno aliarmavo apsaugos sekretorius McNamara, grįžęs iš poros dienų susipažinimo su Amerikos kariuomenės padėtim Vokietijoje. Rugsėjo 28 Kongreso komisijoje jis pareiškė, kad **Berlynas yra blogiausia krizė nuo Korejos laikų.** Demonstruodamas Amerikos pasiryžimą ginti Amerikos teises vakarų Berlyne, pareiškė, kad tam, jei reikės, bus pavartoti ir atominiai ginklai Vokietijoje. Prieš porą mėnesių jis kalbėjė kitaip — pabrėždamas konvencinius ginklus, o atominius atitraukdamas.

Tada ir kilo nerimas Vokietijoje, kuris lig šiol nepaėina.

Kongreso komisijoje svarstomas siūlymas priimti Kongreso nutarimą, kad prezidentas įgaliojamas pavartoti visus ginklus Amerikos teisėm Berlyne ginti. Siūloma tam, kad **Chruščiovui būtų sudarytas įspūdis, jog Amerika tikrai kariaus, jei reikės.** Chruščiovas pareiškė rašytojui Frostui, kad Amerika yra per daug liberali, kad ji galėtų kariauti.

Prez. Kennedy rugsėjo 30 pasikvietė valstybės sekr. Rusk ir Anglijos min. Earl of Home. Spėjama, kad pagrindinis klausimas — nusistatymas dėl Berlyno. Prezidentas priims ir Berlyno burmistą Brandtą, kuris jau atvyko.

BERLYNO KRIZĖ — blogiausia nuo Korejos laikų, sakė aps. sker. McNamara ir jam pritarė jungt. stabo virš. gen. Lemnitzer.

Maskva ar Nasseris bus pirmesnis?

Yemen karalystėje rugsėjo 26 kariuomenės perversmas nužudė karalių, kuris vadinosi Imam Ahmad ir tebuvo ešes valdyti tik prieš savaitę, nužudė jo vyriausybės ir gimines žmonių apie 60, paskelbė respubliką, kuri būsianti neutrali ir panarabiška. Perversmą organizavo karininkai, kurie buvę treniruoti Sovietų ir Nasserio. Pati Yemen kariuomenė buvo komunistų įtakoje ir iš jų buvo gavusi ginklus. Katras

dabar bus pirmesnis su savo įtaka — Maskva ar Nasseris. Yemen turi 4.5 mil. gyventojų. Buvo nuolatiniame konflikte su Anglija.

YEMEN svarbi vieta strateginiu atžvilgiu.

— J. Tautose kaip delegatai dalyvauja 50 moterų iš 40 kraštų.

— Kongresas baigia sesiją šią savaitę.

KARĖ TARP PREZIDENTO IR GUBERNATORIAUS

Užmušti, sužeisti

Mississippi įvykiai baigėsi 3 užmuštais ir 75 sužeistais. Rugsėjo 30 prezidentas paskelbė proklamaciją, kad Mississippi valstybėje turi būti vykdomi federalinio teismo sprendimai ir negras Meredith turi būti priimtas į universitetą. Tuo pačiu metu buvo pasiūsta 350 federalinių maršalų, kurie atgabeno Meredithą. Gubernatorius Barnett paskelbė atsisaukima, kad jis yra priverstas nusilenkti federalinės vyriausybės ginkluotai jėgai, ragino gyventojus vengti kraujo praliejimo ir žadėjo toliau kovoti per teismą.

Tačiau studentų ir piliečių minia pasipriešino maršalų atgabentam Meredith. Susirėmime buvo užmušta prancūzų spaudos agentūros korespondentas ir dar pora asmenų, daug sužeistų. Riaušėm apraminti atitraukta dar 700 kariuomenės.

Įvykis buvo sekamas užsienioose. Prezidentas ėmėsi jėgos, saugodamas vyriausybės prestižą, ypač prieš Afrikos naująsias valstybes, nors J. Valstybių pietiniuose kraštuose tai jam nenaudinga rinkimų kovai.

PREZ. KENNEDY TELEVIZIJOJE

Iš anapus uždangos jokio atsakymo

Vatikano spaudos šefas visuotinio susirinkimo reikalavė Msgr. Fausto Vallainc rugsėjo 27 paskelbė, kad į susirinkimą tegalės stvykti iš anapus uždangos greičiausiai tik iš Lenkijos. Pakvietimų laišku išsiuntinėti Vengrijos, Čekoslovakijos, Bulgarijos, Rumunijos, Albanijos, rytų Vokietijos, Estijos, Latvijos ir Lietuvos vyskupam. Iš ten negauta jokio atsakymo — matyt, laišku valdžios sulaukyti, ar neleido atsakymų rašyti.

Maskvos iniciatyva Konge

Konge sustiprinta kairiųjų partijų veikla vadovaujant Lumumbos ir Gizengos šalininkam. Jie paskelbė, kad Adoula neturi tautos pasitikėjimo ir kad susijungusios 6 partijos sieks sudaryti "tikrą tautos" režimą.

— Chruščiovas atšaukė 1960 iškilmingai išpūstą pažadą sumažinti mokesčius.

— Prezidentas Kennedy pasiuntė sveikinimą Alžiro vyriausybės pirmininkui Bellai, o valstybės departamentas paskelbė naujos valstybės pripažinimą. Bella paskelbė, kad Alžiras bus socialistinis ir neutralus.

— Allen Dulles, buvęs CIA direktorius, išpėjo: mes per daug kalbam apie karinius duomenis.

Chruščiovas pakvietė Kennedy

Chruščiovas pakvietė prezidentą Kennedy atvykti į Maskvą. Kvietimas perduotas per vidaus reikalų sekretorių Udall, kai jis lankėsi pas Chruščiovą.

KAS TURI SVARSTYTI BERLYNO KLAUSIMĄ

Prezidento Kennedy ir ministro Earl of Home pasitarime buvo prieita išvada, kad Vakarai savo teises Berlyne gins. Bet jie siekia susiprati-mo, ir Berlyno klausimą turi svarstyti 4 didieji. Kelti klausimą J. Tautose nėra numatyta, nors min. Home ir buvo kalbėjęs J. Tautose, kad jos turėtų raginti Sovietus nedaryti dirbtinės įtampos dėl Berlyno.

— Ispanijos potvyniuose žuvusių skaičius pakilo iki 880.

GUBERN. ROSS BARNETT

STUD. JAMES H. MEREDITH

UZ LAISKUS REIKĖS MOKĖTI 5 ir 8 CN.

Senatas rugsėjo 27 nutarė pakelti pašto tarifą — papras-ti vietos laišku 5 cn., oro pašto 8 cn. Nauji tarifai pradės veikti nuo sausio 7. Jie duos papildomų pajamų 459 mil. dol. Dabar paštas duoda 800 mil. nuostolių.

Senatė nutarta taip pat, kad išdo sekretorius sprendžia, ko-kia siunta priklauso prie plit-nės komunistų propagandos. Tokia propaganda bus įteikia-ma adresatui tik pareiškusiam norą, kad jam būtų įteikta. Be tokio atsisakymo pristatys tik bibliotekom, institutams ir kitom-istaigom. Pensilvanijos demok-ratas Clark norėjo pasta-rąjį nutarimą sukludyti, bet jo pastangos buvo atmetos.

IVAN J. VYRODOV

EVGENI M. PROCHOROV

Seato pradeda jau byrėti?

Seato konferencijoje rugsėjo 29 iš 8 narių išsiskyrė Pakista-nas — jo ministeris nedalyvavo. Paskutiniu laiku Pakista-nas ėmė rodyti aiškiai nepasit-ikėjimą Seato sąjungai, kaltin-damas, kad iš jo nesusilaukia jokios paramos kovoje prieš Indijos pretenzijas į Kašmirą.

Akcija per Norvegiją
Norvegijos užsienių reikalų min. Lange aštriai kritikavo Prancūzijos planą turėti savo atominę bombą. Norvegija yra anglų politikos įtakoje. Dėl to į Lange kritiką žiūrima kaip į didesnių galybių kritiką, kuriai buvo parinktas Lange.

ŠAUKSMAI APIE PAGALBĄ MASKVAI

Tarp šauksmų apie Kubą, Berlyną, rinkimus, Mississippi, sugautus šnipus... išsiskyrė ypatingas šauksmas: "Jūs padedat Maskvai". Kas jį šaukia ir kam tokį kaltinimą taiko?

ŠAUKSMAS PRIEŠ TUOS, KURIE KLIUDO IŠMINTINGA POLITIKA:

Jį paleido didžioji spauda, kuri reiškia ne tiek visuomenės nuomones, kiek nuomones, kurie nori visuomenei tas nuomones ipiršti, sudaryti opini-ja. Ji paleido piktus šauksmus prieš Kongresą. "Kongresas padeda Kremlui", pavadi-no savo vedamąjį N. Y. Times. Beveik tuos pačius žodžius kar-tojų vedamojo antraštė ir N. Y. Herald Tribune: "Kongresas padeda Chruščiovui".

Abudu didieji dienraščiai tokius šauksmus paleido prieš Kongresą dėl tos pačios prie-žasties: kam jis pasisakė prieš pinigų skyrimą Lenkijos ir Ju-goslavijos komunistiniam reži-mam. Abudu dėstė tuos pačius argumentus. Būtent: esąs Ame-rikos interesas, rašė Times, ska-tinti didesnę nepriklausomybę stiprinant ekonominius ryšius ir prekybą. "Be Amerikos ben-dradarbiavimo ir prekybos, Lenkija ir Jugoslavija neišven-giamai pasijus turinčios ma-žiau laisvės manevruoti prieš Maskvą, nes jom reikės tada stiprinti savo ūkinius santykius su Sovietų Sąjunga".

Dėl to H. Tribune, smerkdamas Kongreso politiką, skelbia: "Tai žiaurus smūgis presiden-tui Kennedy. Tai kitas palankus vėjas Nikitos Chruščiovo naudai". N. Y. Times padarė dar platesnę išvadą: "Dabartinė Kongreso akcija yra tiesio-ginis atmetimas išmintingos poli-tikos, kurios buvo laikomasi daugiau kaip dešimtį metų Tru-mano, Eisenhowerio, Kennedy vyriausybų."

Saukėjai nutylėjo du faktus. Viens, kad pinigai eina ne Lenkijos, Jugoslavijos gyven-tojų gerovei, bet režimui stip-rinti. Nutylėjo ir tai, kad Ame-rikos pinigai nepadėjo nei Len-kijai nei Jugoslavijai tolti nuo Maskvos. Priešingai, 1948 Ju-goslavija pajėgė atsiskirti nuo Maskvos, o dabar, gaudama Amerikos pinigų, jau vėl pri-artėjo. Lenkija 1956 taip pat parodė tuos pačius daugiau pasiprie-šinimo Maskvai, negu dabar su Amerikos pinigais. Čia ir buvo pagrindas Kongresui pasiprie-šinti tai politikai, kuri anų laik-raščių vadinama išmintinga.

IŠMINTINGA, BET KENO AKIMIS ŽIURINT?

Prie tos išmintingos poli-tikos priešo George E. Sokolsky (Journal American), šiaip jau palankus prezidento Kennedy politikai kolumnistas, iš kitos pusės — pateikė mintis, kurios sukelia klausimą, ar ta išmin-tinga politika veikė Amerikos, ar jos priešo naudai. Jis sam-protauja:

— Nuo antrojo pasaulinio karo pabaigos Amerikos užsie-nių politika rodo pirmenybę neutraliesiems prieš sąjunginik-us. Ta politika — rašo Sokolsky — sugriovė Anglijos, Prancūzijos, Olandijos koloni-jas. Indija tapo nepriklausoma ir neutrali. Prancūzų Indokini-ja supjaustyta į du Vietnamu, Laosą ir Cambodiją, ir jos yra dabar arba sovietinio bloko da-lysys arba neutralios. Olandų rytinė Indija virto Indonezija ir neutrali. Prancūzų Indokini-ja supjaustyta į du Vietnamu, Laosą ir Cambodiją, ir jos yra dabar arba sovietinio bloko da-lysys arba neutralios. Olandų rytinė Indija virto Indonezija ir neutrali. Prancūzų Indokini-ja supjaustyta į du Vietnamu, Laosą ir Cambodiją, ir jos yra dabar arba sovietinio bloko da-lysys arba neutralios. Olandų rytinė Indija virto Indonezija ir neutrali. Prancūzų Indokini-ja supjaustyta į du Vietnamu, Laosą ir Cambodiją, ir jos yra dabar arba sovietinio bloko da-lysys arba neutralios.

DU KITI ŠNIPAI IŠLIN DO IŠ JUNGTO TAUTŲ

NELSON CORNELIUS DRUMMOND

Harrimano diplomacijos vaisiai

Sovietinė spauda rugsėjo 28 apkaltino Ameriką dėl Laoso. Valstybės sekr. Rusk pasitarime su Gromyko reikalavo, kad So-vietai paveiktų komunistus ati-traukti sveltimą kariuomenę iš Laoso. Terminas jai atitraukti pagal susitarimą 14 konferen-cijoje Zenevoje baigias spalio 7. Sovietinė spauda priešingai — apkaltino, kad Amerikos ka-riuomenė dar nepasitraukė, o komunistinės sveltimos kariuo-menės tan iš viso nesą, nesą tam jokių įrodymų. Valstybės sekretorius Rusk pavadinu ne-sąmonėm tokius įrodymus, ka-da žinia, jog ten iš šiaurės Vietnamo atvyko 10,000.

— Amerika rugsėjo 25 pa-rašė ir kitą protestą, kad so-vietų kovos lėktuvai trukdė Amerikos lėktuvui skristi oro koridorium.

Kada ten galėtų grįžti taika?

Amerikos oficialiuose sluoksniuose tebelinkstama aiškinti, — rašo sen. Thomas Dodd, — kad Kongo Louvanium konferencija — parlamento posėdis, kuris išrinko Adoula min. pirmininku ir Gizengą jo pavaduotoju — buvo didelis Amerikos politikos triumfas.

KAS TEN SU ADOULA — GIZENGA IŠ TIKRŲJŲ LAIMEJO?

Senatorius mano, kad klaida yra laikyti tai Amerikos triumfu. Priešingai. Tai buvo triumfas Nehru ir Krishna Menon, triumfas antikvitetinių neutralistų. Ir komunistų spauda žymėjo, kad tai žingsnis teisinga kryptimi.

Laisvajam pasauliui nebuvo triumfas, kada Adoula su Gizenga keliavo į Belgiją ir balsavo už rezolucijas, nukreiptas prieš Vakarus. Laisvajam pasauliui nebuvo triumfas nė rugsėjo akcija Katangoje, kada Adoulo vyriausybė paskyrė Katangos administratorium Egide Bochely - Davidson. Tai buvo žinomas prokomunistas, vienas iš pavojingiausių Kongo. Jei J. Tautų durtuvų remiamas, Davidson būtų įstengęs paimti Katangą administruoti, tai Katangos mineraliniai turtai šiandien jau būtų Sovietų žinioje.

AKCIJA, KURIOS VISI IŠSIGYNĖ

Apie ją informavo dr. Connor Cruise O'Brien, tuo metu buvęs JT vyriausias atstovas Katangoje. Jo žinioni, rugsėjo 10 atvyko į Elizabetville Mahmoud Khiari ir Vladimir

Atejo laikas pasakyti ... (2)

Fabry. Pirmasis buvo tunisietis, JT civilinių operacijų Kongo viršininkas. Jis atgabeno J. Tautų kariuomenei instrukcijas:

— užimti paštą, radijo stotį ir siustuvą, saugumo, informacijos ministerijos patalpas; suminti ten rastus pareigūnus europiečius, paimti jų bylas; suminti taip pat Katangos vidaus reikalų ministerį, viceprezidentą, finansų ministerį, o jei reikės, ir prezidentą Tshombę.

Antrasis atvykėlis Fabry išsitraukė raštus, kuriuose buvo Kongo centrinės vyriausybės antspaudai.

Kada po visų įvykių eilės O'Brien nuvyko į Leopoldville, jis rado, kad nei J. Tautų karinis vadas gen. McKeown, nei civilinis dr. Linner nieko nežinojo apie tokias instrukcijas. Kai O'Brien paskiau atvyko į New Yorką, patyrė, kad ir gen. sekr. Hammarskjöldas nieko nežino.

Buvo pagrindo išvadai, kad Leopoldville vyriausybė ir Nehru Nkrumah grupė apėjo Hammarskjöldo pareiškimą, jog J. Tautų karinės jėgos nebus daugiau vartojamos Katangoje, ir tai padarė savo iniciatyva. Kongo daugelis pastebėjo keistą bendradarbiavimą — J. Tautų valstybės, o politiką ten varo Nehru.

DABARTINĖ PADĖTIS IR KAS TOLIAU?

Amerikos politiniai pareigūnai šiuo metu yra nusisukę nuo Tshombės. Nusisukę tiek,

kad net valstybės sekretoriaus padėjėjas G. Mennen Williams porą kartų lankėsi Kongo, buvo jo mažuose miesteliuose, buvo Stanleyville, Gizengos sostinėje, bet aplenkė Elizabetville. J. Tautų pareigūnai taip pat atokiai laikosi nuo Tshombės. Gen. sekretorius U Thant išvadino Katangos lyderius "klounais".

Toks nusistatymas dėl Katangos. O pačiame Kongo tuo tarpu centrinė vyriausybė ne-

pajėgia susidoroti su chaosu. Geležinkeliai sustoję. Sunkvežiminių du trečdaliai neveikia dėl dalių trūkumo; Kongo eksportas sumažėjo 75 proc.

Sen. Dodd manymu, Amerikos politika dėl Kongo daugiausia lemia trys veiksniai: neribotas pasitikėjimas J. Tautom, pasitikėjimas Nehru liberalizmu, pasitikėjimas, kad konfliktai su komunizmu bus išaldyti, sustabdyti, jei bus sudaromos koalinės su komunistais ar prokomunistais vyriausybės.

Senatoriaus įsitikinimu, vie-

ntelė politika, kuri gali duoti taiką Kongoi ir sudaryti sąlygas suardytam ūkiui atstatyti, yra Adoulo sąjunga su Tshombe. Šia kryptimi pasukta politika leisti atitraukti iš Kongo J. Tautų kariuomenę, kuri dabar kas mėnuo suvalgo po 10 mil. dolerių; leisti sumažinti Kongo ir Katangos kariuomenes, kurias suėda krašto biudžeto didžiąją dalį; ir leisti pagaliau pinigų ir jėgų skirti krašto atstatymo darbams.

Bet tada Kongo nustos buvęs lenta, kurioje žaidžia didžiosios pasaulinės galybės.

LEOPOLDVILLE, Kongo sostinė.

KOVOJE REIKIA TURĖTI KONKREČIUS TAIKINIUS

Pasakymai dėl kelių į laisvą Lietuvą ir dėl pasipriešinimo okupanto ar jo talkininkų informacijai tarp Vakarų lietuvių

Apie laisvinimo sampratas:

N. Lietuvoje rugsėjo 12 Juozas Audėnas str. "Lietuvos laisvinimo klausimu" suminėjo laisvinimo sampratas. Dar karo eigoje buvo samprotaujama, kad abudu milžinai, stalininė Rusija ir hitlerinė Vokietija, sugrius, ir tautos išeis laisvos. Po karo buvę samprotaujama, kad ginkluotas konfliktas tarp Vakarų ir Sovietų neišvengiamas. "Šiandien nei Vlike nei lietuvių visuomenė tokių aiškių, bet apgaulingų sampratų apie Lietuvos išlaisvinimą nė-

SPAUDA

ra". Autorius mano, kad realiausia galimybė, kuri pagreitintų Lietuvos išlaisvinimą, yra kolonializmo likvidavimas. Esą "išnykus klasiškajam kolonializmui, ateis eilė panaikinti ir modernų kolonializmą, kurį Sovietų Sąjunga išplėtė rytų ir vidurio Europoje ... Reikia manyti, kad juo toliau, juo labiau viešai bus puolamas sovietinis kolonializmas".

Si naujoji optimistinė samprata, deja, remiasi ne įvykių realia eiga, bet norais. Paliekant ateičiai tikrinti, ar ji bus kada reali, akys labiau krypta į konkrečius kovos prieš okupantą reiškinis ir konkrečias tos kovos priemones prieš kon-

krečius taikinius. Sustojame prie kiek seniau rašyto šios rūšies S. Lozoraičio straipsnio.

Apie sovietinę terminologiją:

Dirvoje rugpiūčio 22 S. Lozoraitis str. "Aiškių dalykų paaiškinimas" sustoja prie terminų, prie vardų, kuriais vadina-
ma ar turime vadinti sovietinius ir okupacinius organus.

"Sovietai stengiasi prapratinėti užsienio lietuvių vartoti tam tikrus politinius, pavadinimus, kuriuos sovietai vartoja okupuotoje Lietuvoje, ir vengti kitų pavadinimų, išryškinančių, pabrėžiančių okupacijos faktą. Iš to seka, kaip mes turime reaguoti į kalbamas Sovietų pastangas". Konkrečiai siūlo:

Nevadinti "Lietuvos tarybinė socialistinė respublika" ar "Sovietų Lietuva", o tik "Lietuva" arba pagal reikalą "okupuotoji Lietuva".

Nevartoti "tarybinis, kiek jis liečia Sovietų Sąjungos ar jos okupacijos įstaigų Lietuvoje dalykus. Jo vieton reikia sakyti ir rašyti — sovietų ar sovietinis". Taigi ne "Lietuvos aukščiausia taryba", bet "oku- (nukelta į 5 psl.)

Kongrese ir Pentagone kilo dėl Kubos susirūpinimas iš naujo. Pentagone reikiama balsai, kad jūrų bazė Kuboje Sovietam bus kaip jų Gibraltaras, kuris labiausiai darys nesaugų Panamos kanalą. Kongreso pasisakymuose neišvengta suvesti ir partines sąskaitas. Respublikonai norėjo griežtesnių rezoliucijų ir kaltino Kennedy vyriausybę nieko nedarymu. Demokratai tenkinosi švelnesnėmis — tokios ir buvo priimtos — ir atskirto, kad Eisenhowerio vyriausybė atvedė Castro į valdžią.

LAIŠKAS IŠ LIETUVOS

O brangi Lietuva taip labai šlapia

Ir vasarą ir rudenį Lietuvoje visai nenustoją lyti, o rugsėjo pabaigoje vasarą dar nesuvalytas. Šiuo metu rudenį beveik kasdien lyja ir labai retai pasitaiko diena, kad būtų pragiedrėjimai ir nebūtų lietaus.

Laukai aptvinę vandeniu, ypatingai šiaurinėje Lietuvoje, o keliai vandens apsemti. Kolūkiečių žemės sklypeliai, ir tie vandens užlieti, ir bulvės stovi vandenyje. Žmoneliai labai suvargę skubina gelbėti bulvių derlių ir braido po purvą ir rankioja bulves bei daržoves.

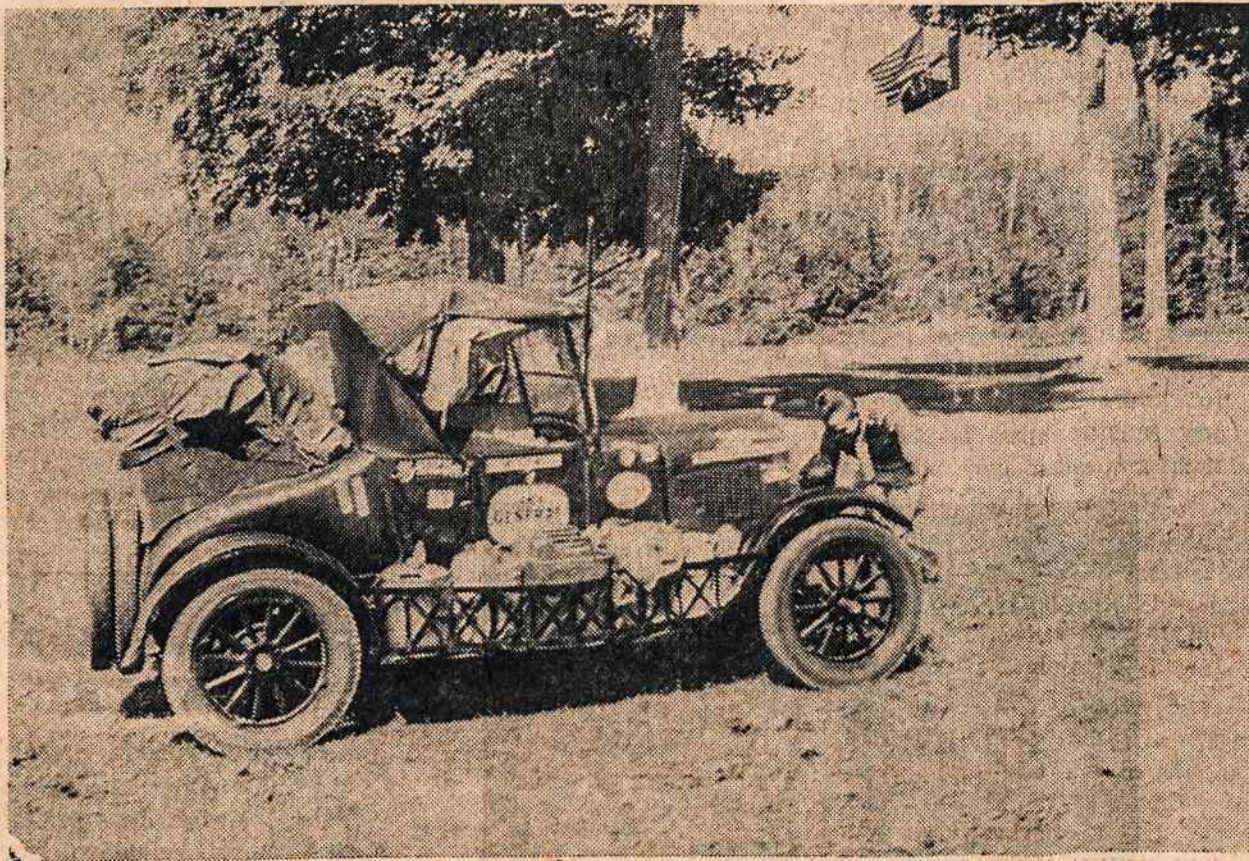
Net ir aukštesnėse vietose kolūkiečių sklypeliuose prie gryčios bulvės apsemtos ir baigia pūti. Kolūkiečiai savo sklypelius dirba ir saugoja, kaip savo akį — dažnai net šventadieniais ir naktimis žiūri savo derliaus, kad nenuieitų niekais. Bet šiemet orai padarė savo ir bągia palaužti visas žmonių pastangas, begelbstint poilsio valandomis savo derlių.

Liko dar daug nepauiato vasarą. Nepasitaiko tokios giedros, kad būtų galima nuplauti ir laiku suvalyti. Upės išėjusios iš lankų ir apsemusios didžiulius žemės plotus. Keliai žemesnėse vietose apsemti ir sunkiai išbrendami, dėlto žmonės mažai keliauja ir laikosi daugiau savo namų.

Kitame laiške parašysiu, kiek šiemet kolūkiečiai mokės už darbą, jei bus iš ko algas darbininkams atiduoti.

Taip ši vasara ir ruduo labai daug žalos padarė mūsų kraštui. O mūsų brangi Lietuva šiemet taip labai šlapia ir nevėsi, bet tikrai yra šalta.

J. Sk. Jodelė

SKAUTAI AKADEMIKAI savo vasaros stovykloje rugsėjo 1-9 prie Erije ežero, Kanadoje, turėjo retą svečią — kolumbietį rašytoją, kuris šiuo savotišku automobiliu keliauja per pasaulį ir rašo knygas. Nuotr. G. Peniko.

JOHN BIRCH, Captain U. S. Army, served in China. Volunteered service with Flying Tigers, Intelligence Officer. Rescued U. S. Airmen behind enemy lines. One of first casualties of World War II. Killed in battle with Chinese Communists. In hallowed memory—17th Anniversary, August 25th.

BROOKLYN CHAPTERS

SEND TO: JOHN BIRCH SOCIETY, BELMONT 78, MASS. (FOR LITERATURE)

DABAR JŪS GALITE APLANKYTI savo artimuosius Lietuvoje.

Mūsų įstaiga taip pat sutvarko pramogines ir biznio keliones į visus Sovietų Sąjungos valdomus kraštus. Mes parūpiname visas, sutvarkome rezervacijas ir kt. Smulkesnėmis informacijoms rašykite/skambinkite daugiausia patyrusiam kelionių biurui į R. Europą Mes padedame jums atsibgauti savo gimines iš Sovietų Sąjungos

COSMOS TRAVEL BUREAU, Inc.

45 W. 45 Street, New York 36, N. Y. • Tel. Circle 5-7711

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

Paskut. — jūsų siuntinį jūsų draugams ir giminiams į bet kurią SSSR oaa. — Licensed by Vneshtorg

SIUNTIINIAI APDRAUSTI — PRISTATYMAS GARANTUOTAS — GAVEJAS NIEKO NEMOKA

Visuose mūsų skyriuose jūs rasite didelį pasirinkimą medžiagų moteriškiems ir vyriškiems drabužiams ir tuo sutapysite nei perkant kitur. Jūs galite gauti ir kitokių reikmenų tinkamų siuntiniams pigiau nei oet kur kitur. Dėl papildomų informacijų ir nemokamų kaunarščių rašykite ar aplankykite jums artimiausią skyrių:

- ATHOL, Mass. — 61 Mt. Pleasant Street CH 9-6245
- BOSTON 18, Mass. — 271 Shawmut Avenue LI 2-1767
- BUFALLO 6, N. Y. — 332 Fillmore Avenue TL 6-2674
- BROOKLYN 11, N. Y. — 370 Union Avenue EV 4-4952
- BROOKLYN 7, N. Y. — 600 Sutter Avenue DI 5-8808
- CHICAGO 22, Ill. — 2222 W. Chicago Avenue BR 8-6868
- CHICAGO 8, Ill. — 3212 So. Halstead Street WA 5-2737
- CLEVELAND 13, Ohio — 904 Literary Road TO 1-1068
- DETROIT, Mich. — 7300 Michigan Avenue VI 1-5355
- GRAND RAPIDS, Mich. — 606 Bridge St., N.W. GL 8-2256
- HAMTRANCK, Mich. — 11333 Jos. Campau CH 6-4724
- HARTFORD, Conn. — 132 Franklin Avenue TO 7-1575
- IRVINGTON 11, N. J. — 762 Springfield Ave. ES 2-4685
- YOUNGSTOWN 3, Ohio — 21 Fifth Avenue RI 3-0440
- LOS ANGELES 22, Calif. — 960 So. Atlantic Blvd. .. AN 1-2994
- LAKEWOOD, N. J. — 126 - 4th Street FO 3-8569
- NEW YORK 3, N. Y. — 39 - 2nd Avenue AL 4-5456
- NEW YORK 11, N. Y. — 135 W. 14th Street CH 3-2583
- NEWARK 3, N. J. — 428 Springfield Avenue BI 3-1797
- NEW HAVEN, Conn. — 509 Congress Ave. LO 2-1446
- PATERSON 1, N. J. — 99 Main Street MU 4-4619
- PASSAIC, N. J. — 176 Market Street GR 2-6387
- PHILADELPHIA 23, Pa. — 525 W. Girard Ave. PO 5-5892
- PITTSBURGH 3, Pa. — 1015 E. Carson Street HU 1-2750
- SAN FRANCISCO, Calif. — 2076 Sutter Street FI 6-1571
- WATERBURY, Conn. — 6 John Street PL 6-6766
- WORCESTER, Mass. — 174 Millbury Street SW 8-2868
- VINELAND, N. J. — W. Landis Ave., Greek Orthodox Club Bldg. Skyrius atidarytas penktadieniais, šeštadieniais ir sekmadieniais

SIŪSKITE Į LIETUVĄ IR SSSR

PAVASARIO — VASAROS SEZONAMS DOVANĄ

— gerą atraižą medžiagos paltui, kostiumui, suknelei! Pasirūpinkite medžiagos išsiuntimu TUOJAU!

Siuntiniai pristatomi ne anksčiau, kaip po 1½ — 2 mėnesių

Išpardavimas nepaprastai žemom URMO KAINOM

atraižų vilnonės medžiagos - importuotos ir vietinės — 3 - jose krautuvėse

S. BECKENSTEIN, Inc.

118-125-130 ORCHARD STREET — GR 5-4525

Cor. DELANCY, N.Y.C.

KRAUTUVĖS ATVIROS KASDIEN IR SEKMADIENIAIS, IŠSKYRUS ŠEŠTADIENIUS, NUO 9 RYTO IKI 6:30 VAK.

S. Beckenteino krautuvėse kalbama rusiškai, lenkiškai, ukrainiškai Vaziuoti BMT išilpant Essex Street, keltis elevatorium į viršų, arba IND traukiniu D-6 Avenue iki Delancey Street.

Atsineškite šį skelbimą, kuris bus ypatingai įvertintas

VILNONĖS MEDŽIAGOS JŪSŲ ARTIMESiems IMPORTUOTOS IR VIETINĖS

Vilnonės medžiagos kostiumams, paltams ir suknelėms. Taip pat šilkinės, mailytos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai — Geriausios rūšies pigiausiais kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant pakietus į Europą. Pamėginkite uželti pas mus ir būsite patenkinti.

SUPERIOR PIECE GOODS CORP.

200 Orchard Street

New York 2, N. Y.

Tel. AL 4-8319

COSMOS PARCELS EXPRESS CO.

370 Union Ave., Brooklyn 11, N. Y.

Tel.: EV 4-4952

Savininkė: O. LABANAUSKAITE

■ Siuntiniai siunčiami Lietuvon, Latvijon, Estijon, Ukrainon ir į visas Sovietų Rusijos dalis.

■ Teisingas muito pritaikymas, rūpestingas supakavimas ir greitas išsiuntimas — mūsų specialybė.

■ Teikiame teisingiausius patarimus kaip pigiausiai sudaryti gerą siuntinį.

■ Vietoje galima nusipirkti visokių medžiagų, batams odos, kavos, šokolado, muilo, stiklo režtukų, mašinelinių plaukams kirpti, kustuvių, sieninių kilimėlių, pliušinių lovatiesių ir staltiesių, kojinių, skarelių ir kt. Kainos konkuruoja su Orchard gatvės kainomis.

■ Už New Yorko gyvenantieji savo daiktus gali prisiųsti paštu ar kitaip. Jie tuojau gaus daiktų sąrašą ir sąskaitą. Siuntinius išeis gavus pinigus.

■ Dirbama kasdien nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Kam tas laikas nepatogus, telefonu susitariama dėl kito laiko. SEKMADIENIAIS UŽDARYTA.

Vaziuojant subway: CANARSIE Line — išilpti Lorimer stotyje, JAMAICA Line — Hewes stotyje, CROSTOWN Line — Metropolitan St. — Lengva gauti vietą automobiliams pastatyti.

DARBININKAS

Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in August when published weekly.

THE WORKER (Title Copyright) By FRANCISCAN FATHERS
Eina nuo 1915 metų, 1951 sujungė AMERIKA, LDS
ORGANA DARBININKA ir LIETUVIŲ ŽINIAS
Second-class postage paid at Brooklyn Post Office

SUBSCRIPTION RATES		PRENUMERATOS KAINA	
Domestic yearly	\$6.00	Amerikoje metams	\$6.00
Brooklyn, N. Y.	\$6.50	Brooklyn, N. Y.	\$6.50
Half year	\$3.50	Pusmetį	\$3.50
Foreign	\$6.50	Užsienyje	\$6.50

Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA. Vyr. red. S. SUZIEDĖLIS
Straipsnius ir korespondencijas redakcija talso savo nuožūra. Nenaudoti straipsniai saugomi ir gražinami autorams prašant. Pavardę pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako. REDAKCIJA ir ADMINISTRACIJA: 910 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y. Tel.: Glenmore 5-7281

Prašome paremti studentų vaju

"Mieči tautiečiai! Šiais Mairo metais spalio mėnesį lietuvių akademinis jaunimas rengia Lietuvos žurnalo piniginių vaju. Šio vaju pasisiekimas ir tolimesnės žurnalo padėtis pareis tik nuo mūsų tautiečių šio reikalo supratimo ir dosnumo. Todėl prieš prasidedant tam vajui, Centrinis Vajaus Komitetas Rochesterėje kreipiasi į visus lietuvius su nuoširdžiu prašymu, kad visi teigiamai įvertintų mūsų studentijos pastangas ir visomis išgalėmis prisidėtų prie vaju pasisiekimo. Tikrai jūsų aukomis Lietuvos galės išsilaikyti. Nėra pakankamai prenumeratų, kad vien tom pajamom Lietuvos galėtų būti toliau leidžiamas.

"Visi lietuviai, be abejo, nori prisidėti prie mūsų Tėvynės laisvinimo darbo. Jau bus tuoj aštuni metai, kaip Lietuvos šio darba atlieka. Tolimesnis Lietuvos leidimas yra jūsų rankose".

Tokiu atsišaukimu į visus lietuvius kreipiasi Centrinis Komitetas Lietuvos vaju praversti. Kreipimosi žodžiai paprasti, neimantrūs, nieško jausmu padilginti, o tiesiai pasako: Lietuvos leidimas priklauso nuo lietuviškos visuomenės paramos, kaip ir daugelis kitų darbų. Tikrai šis darbas įeina į pavergtosios Lietuvos laisvinimo akciją. O kad tokia akcija ne tik turi būti palaikoma, bet dar stiprinama, aišku kiekvienam, kas nėra abejingas lietuvių tautos likimui. Taigi ir jautrių iškūnijimų nereikia, kad Lietuvos visomis išgalėmis remtinas.

Lituanus yra mūsų akademinio jaunimo ištikimybės išreikšimas savajai tautai. Mokydamasis šio krašto aukštoje mokyklose, kur susiduria su įvai-

riom pažūrom ir tautom, jis yra pastebėjęs, kad daug gero Lietuvai gali padaryti informacija. Gera ir išsami informacija veikia kitų nusistatymą ir lenkia teisinga kryptimi. O to mums kaip tik reikia: kad Lietuva būtų geriau pažinta, suprata ir paremta sunkioje kovoje su okupantu. Tokios informacijos reikia juo labiau, kad okupantas meta milijonus dolerių savo propagandai, kurią stengiasi iškreipti tiesą ir suklaidinti žmones. Mūsų studentai stoja į kovą, kad akademiniai sluoksniai šiame krašte ir laisvam pasaulyje patirtų, kur yra tiesa apie Lietuvą ir kur melas.

Aštuoneri metai jų darbo yra labai didelis įnašas į šią, sakykime, intelektualinę kovą. Pakanka tik perversti Lietuvos kompleksus, kad pamatytume, kiek ten gausu medžiagos iš Lietuvos istorijos, literatūros, meno; kiek ten paliesta svarbių kultūrinių bei politinių problemų; kiek atitaisyta netiesos, skleidžiamos Lietuvos pavergėjų. Lietuvos redakcijoje ir administracijoje gaunami laišukai liudija, kaip šis darbas yra vertinamas Amerikoje ir toli už jos sienų. Galėtume drąsiai sakyti, jog tai pirmas žurnalas, pasiekęs pačius tolimiausius pasaulio universitetus ir bibliotekas. Daug kur tikrai iš Lietuvos sužinota, kas yra Lietuva ir kokią rusų vergiją dabar kenčia.

Mūsų studentų negalima palikti vienų tame reikšmingame darbe. Jų kreipimosi žodis turi būti išgirstas. Nors ir nedidele auka, bet visi turime prisidėti, kad Lietuvos ir toliau galėtų būti siuntinėjamas į visus pasaulio kraštus.

Tautos fondo reikalai ir bendruomenės valdžia Australijoje

Tautos Fondo atstovybė Australijoje gana ilgai buvo apsnūdusi. Krašto valdība daugiau kaip dešimtį metų naudojo Tautos Fondui surenkamomis lėšomis. Ir šiuo metu tų sumų yra apie 600 svarų. Kai Tautos Fondo atstovybė atsigavo ir jos pirmininkas susitiko su krašto valdība pasitarė, kilo nesutarimas dėl pinigų persiuntimo Tautos Fondo Valdybai Amerikoje. Tame pokalbyje krašto valdība pasiūto užgauti. Pasiūto užgautas ir pirmininkas. Ginčo metu visko pasitaiko, bet jeigu abi šalys nesutaria, tai kreipiasi bent į garbės teismą. O kaip pasielgė krašto valdība? Ji nutarė nutraukti bendradarbiavimą su Tautos Fondo pirmininku, kol jis neatšauks savo žodžių. Taigi, sprendimas padarytas vienašališkai: save teisinant, o kitą pasmerkiant. Tai kas gi įneša netvarkos į bendruomenės gyvenimą?

Pasidarė dar prasčiau, kai Tautos Fondo atstovybės nariai užsipulti spaudoje, "Mūsų Pastogėje" (nr. 25 ir 27), kur iškreipta tiesa, ižeisti TF atstovybės nariai, prikišant jiems visuomenės apgaulinimą ir išnaudojimą. Tai nepaprastai skaudūs žodžiai, kuriais be atodairos tegali svaidyti lietuvių tautos priešai. Tuo tarpu iš 1962 metų apskaitos, paskelbtos Tautos Fondo atstovybės ir krašto valdybos, aišku, kad pastaroji naudoja Tautos Fondo surenkamomis aukomis, kurios yra skiriamos bendram lietuvių tautos laisvinimo reikalui ir gali būti disponuojamos tikrai Tautos Fondo vyriausios valdybos Amerikoje. Nenorėdami teikti bolševikam medžiagos tremtinius niekinti, kaip tai padarė "Mūsų Pastogė", neminėsime su tuo reikalu susijusių kitų opijų klausimų. Čia mums žinomi nemalonių faktai.

J. BACHUNAS TEISINA

J. Bachunas stengiasi ALB krašto valdība teisinti tvirtindamas, kad "bendruomenė neranda reikalo būti tik kurio vieno fondo rėmėja" (Nr. 24, 1962). Bet jei neranda reikalo remti, tai juo labiau neturi teisės naudotis vienu kuriam fondui surinktomis lėšomis. Kam aukotojų skiriamos, tam ir turi eiti.

skirtyje. Apskrities maršalas pirmininkavo bajorų susirinkimam ir sudarinėjo sąrašus, kam ir kokia karo tarnyba privaloma. Kvietė kariškiems pratimam, o pašaukus karo žygin, savo būrį nuvedavo ir perduodavo vaivada. Scincinskiui tekdavo prisistatyti Trakų vaivada ir pranešti, kiek bajorų atvyko, kiek negalėjo atvykti ir kas išsisukinėja. O tuo metu nebe vienas bajoras bandė išsisukti iš karinės prievolės ir mokesčių.

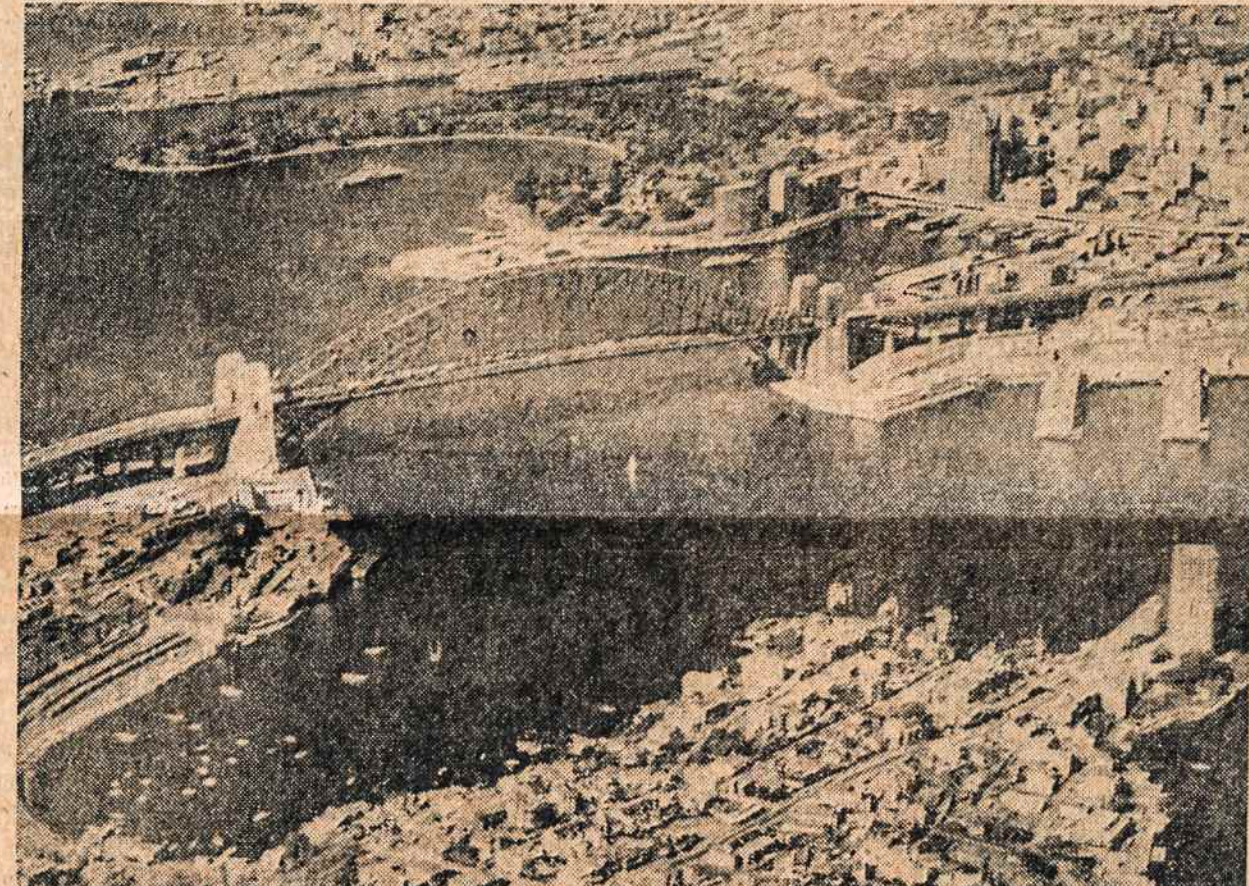
Jonui Scincinskiui teko būti ir mokesčių rinkėju. Pareigos nebuvo malonios, kaip ir tiems muitininkam, kurių farizėjai taip nemėgo. Ir kas gali mokesčių rinkėju būti? Jis rausia šį sąžinę, kad sužinotų, kiek turi turto ir pajamų, o paskui atima tai, ką iš kitų esi paėmęs. Iš kitos gi medalio pusės, retai kada mokesčių rinkėjų triušas nebūna pelningas, nes kai tuštinaš kitų kišenes, savoji gali pilnėti.

Jonas Scinciskas norėjo mokesčius rinkti, o Upytės bajorai norėjo, kad jis rinkytų. Pakartotinai jį statė mokesčių rinkėju pareigose. Savo apskirtyje buvo įtakingas, tai visų balsais galėjo spyriotis, kad valstybė dažnesnių ir didesnių mokesčių nekrautų. Čia buvo toks svarbus reikalas, kad su juo apsilenkę, nesuprastu-

J. Bachunas nurodo net kelis fondus: vlikinį Tautos Fondo, talkininkų Liet. Nepriklausomybės Fondo, frontininkų Kultūrinį Fondą, socialistų Spaudos Fondo, milijoninį Lietuvių Fondą... Ištikrųjų tų fondų daug, bet kieno yra "talkininkų" fondas ir kas jie patys? J. Bachunas nepasako, kad tai tautininkų išėjusių iš Vyriausiojo Lietuvos Laisvini- mo Komiteto (Vliko), ir jų rėmėjų.

Apskritai, savo straipsniuose "Dirvoje", rašydamas apie Australijos lietuvių šį niekur tautininkų nepaminė. Galimas daiktas, kad jam kiekvienas sąmoningas patriotas lietuvis yra tautininkas. Bet kai jisai rašo apie "politikatalikus", apie "katalikiško sparno politikos žmones", tai turėtų žinoti, kad yra ir "politautininkai" ir "tautiško sparno politikos žmonės", kuriems su Vliku nepakeliam, bet pakeliam su Tautos Fondo aukomis Australijoje.

Mes nesutinkame su J. Bachunu, kad Lietuvos vadavimui "lėšų reikės tik žymiai vėliau, o tuo tarpu dar reikia ilgai kovoti už Lietuvos laisvę". Ar J. Bachunas, puikus finansininkas, mano, kad toji Lietuvos laisvės kova gali apsieiti be lėšų? Kam reikia žaisti "vadavimo" ir "laisvinimo" žo-

SYDNEY, Australijos miestas, New South Vales provincijos sostinė, kurioje gyvena apie 3000 lietuvių.

A. MAURAGIS
Lėšas iš Sydnejaus (2)

džiais, kai jie išreiškia tą patį siekimą? Tokie J. Bachuno argumentai mums tik rodo, kaip įsiai visomis priemonėmis stengiasi ginti savus "politautininkus", kurie, jo žodžiais tarant, tikrai "per toli nuėjo" su valdžia bendruomenėje.

AR BENDRUOMENĖ YRA VALDŽIA?

Australijos lietuvių bendruomenės krašto valdība dažnai taip pasielgia, tartum ji būtų kokios valstybės valdžia, o bendruomenė — jos valdoma tauta. Bendruomenė, kaip žinome, lietuvius jungia tam, kad lengviau išlaikytume savo tautinį samoningumą ir lietuviškumą, rūpintumės bendru lietuviškos kultūros darbu, kovotume su Lietuvos pavergėjais, siektume nepriklausomos Lietuvos atstatymo. Tai visų mūsų programa, bendra visom ideologinėm bei politinėm grupėm, išskyrus negausius komunistus. Tik jie išsiskiria iš bendrų mūsų siekimų. O tie skirtumai, kurie mus pačius skiria, yra visai kito pagrindo.

Laisvoje bendruomenėje, kaip žinia, yra didelis įvairumas tiek atskirų asmenų, tiek ir visuomeninių vienetų pažiūrose bei siekimuose. Tai neiš-

vengiama, suprantama ir toleruojama. Bendruomenė yra visų darbo laukas ir visi čia turi lygiai teisę savarankiškai reikštis. Nėra niekam išimtinės teisės bendruomenę kaip priemonę naudoti savo tikslam ir pažiūrom gyvendinti, o kas su tuo nesutinka — tuos pulti ir vadinti bendruomenės skaldytojais. Tikruoju skaldytoju pasidaro tokia bendruomenės vadovybė, kuri dedasi esanti vyriausioji valdžia, turinti visiem išakomosios galios ir kone visais reikalais, tad kišasi ne į savo reikalus, peržengia savo kompetenciją bei paskirti, be reikalo erzina bendruomenės narius bei jų organizacijas. Tai ir yra pagrindinė priežastis, dėl kurios ir Australijos lietuvių bendruomenė truppa. Nenorime tokios valdžios, kokia buvo išgyventa Lietuvoje tautininkų laikais. Anot J.

(Bus daugiau)

V. ČEPINSKIO SVAJONĖ PILDOSI

1922 metais, studijuodamas Kauno universitete matematiką — fiziką, klausiau prof. V. Čepinskio paskaitų. Jis, išnagrinėjęs temą, kartais mėgdavo ir paspėlioti, kas bus artimiausioje ateityje, kai jis jau negyvensias.

Kalbėjo apie paslėptosios energijos suradimą, kuri glū-

di nesuskaidytame atome, bet bus surasta, nes dedamos didelės pastangos jai išskirti ir paviršyti. Tada bus nauji laikai, atsiras galimumas susisiekti su kitomis planetomis. Jeigu pasirodys, kad ten yra ir mus panašių gyventojų, užsi- mės ryšiai. O žemė virs tuo, kuo dabar yra tetos, gyvenančios kitoje parapijoje. Nuvykti pas jas — jokia problema, tik reikia apsispręsti. Tai bus su- naudoto šipuliuko energija, bet ja galima bus pasiekti bet kurią vietą ir tikrai trumpu metu. Iš Kauno galėsimė skristi tiesiai į Ameriką, be sustojimo. Kaune galėsimė pusryčiauti, New York'e pietauti ir, atlikę reikalus, tą pačią dieną grįžti į Kauną.

Tiesa, tai buvo prof. V. Čepinskio svajonė, į kurią mes šitai ir žiūrėdavom. Jis nusi- skundė karais, kad jie suėda daug lėšų ir nelieka moksliniam bandymam. Bet paskutinis karas kaip tik pastūmėjo tuos mokslinius tyrimus į priekį, kuo jis dar netikėjęs. O tai keliomis dešimtimis metų tik pagreitinę prof. V. Čepinskio svajonės vykdymą.

Ignas Malėnas

— Sv. Petro bazilika Romoje dėl pasikartojusios bombų grėsmės turistam lankyti uždar- yta.

SIMAS SUZIEDĖLIS

Čičinskas

LEGENDA IR FAKTAI

(3) Jonas Scinciskas, tiesą sakant, tarnavo perkūniui, bet žmogiskam. Lietuvos didysis hetmonas Kristupas I Radvila, pasi- žymėjęs perkūniškai trenkiančiais mūšiais, kai pliekė maskolius ir švedus, buvo pramintas Perkūnu. Buvo taip pat griausmaus charakterio, bet didelis Lietuvoje viešpats. Užtat bajoraičiai, jei tik galėjo prisimušti, sukiojosi tokių galių apjinkoje, pratindamiesi sekti jų pavyzdžiu ir mokyti- tis valdyti, kad paskui pakiltų į kokius Lietuvos žymūnus.

Jonas Scinciskas nuo jaunų dienų buvo pritapęs prie bir- žiškių Radvilų, reformatų. Bir- žuose vienerius metus buvo Radvilų turto užvaizda. Paskui su savo viešpačiu Radvila Per- kūnu patraukė į Livoniją, kur buvo giliai išiskverbė nauji priešai — švedai. Jie buvo draugai tik tol, kolei Radvila Perkūnas dar su savo tėvu Radvila Ruduoju sutvarkė caro Jono Žauriojo maskolius. Dabar švedai tykojo lietuvių įgytos Livonijos, latvių krašto,

dėl kurio Radvilai Perkūnai, Biržų valdovai, teko nusitrenkti už Dauguvos. Tos upės dešiniam krante laimėjo garsias Kuoknesės kautynes (1601). Vidžemėje atsismė Kėsio tvirtą pilį.

Tamė žygyje dalyvavo ir Jonas Scinciskas, ypač atsižymėjęs Kuoknesės kovoje. Už narsą jis buvo pagerbtas realiai ir pagal jo skonį — apdovanotas gera suma iš Lietuvos iš- do. Ir dar sakoma, kad Livonija gyne lenkai!... Kai karalius Zigmantas Vaza, nepakentęs savo hetmono kalvino, jį pakeitė Livonijoje kataliku Jonu Zamoiskiu, Perkūnas paliko tam lenkui vienam spirtis švedam (ir nesisekė!), o pats grįžo į Biržų pilį. Grįžo ir Jonas Scinciskas, bet jau nebe Radvilų turto administruoti, o savais dvarais rūpintis ir Upytės bajorus kariuomenei telkti.

Kuoknesės narsūnas buvo išrinktas Upytės bajorų vadu. Gi būti tokiu vadu arba apskrities maršalu, jei apskritis nebuvo centrinė, reikėdė būti pirmuoju asmeniu visoje ap-

me Čičinsko legendos branduo- liu.

MOKESČIAI kiekvienoje valstybėje buvo ir liko opiausiu reikalui. Jie valstybes išlai- ko arba žudo, kaip kraujas žmogų, kada jo spaudimas būna per aukštas arba per žemas. Maži mokesčiai gali neišlaikyti valstybės, o dideli — nebei- laiko piliečių laisvės. Daug istorijos lapų yra prirašytų krauju, pralietu perversmų, sukilimų ir revoliucijų tik dėl mokesčių. Su mokesčiais buvo sie- jama kova už didesnę asmeni- nio laisvę ir, kiek galima, didesni nepriklausomumą nuo valstybės.

Valstybė stipriausiai savo le- tena prispaudžia tada, kai pa- ima už gerklės ir sako: ati- duok, ką turi! Tada mokesčiai mokami visu savo turto ir dar- bu. Kas tada belieka iš žmogaus laisvės?

Bet kas bepaliktų ir iš vals- tybės, jei mokesčių visai neim- tų? Tokiu būdu tegali laikytis Monako valstybė, globojama Prancūzijos ir gyvenanti iš azartinių lošimų rato. Istorijoje tas ratas taip sukasi, kad dažnai pralošia valstybė arba jos gyventojai.

Lenkijos ir Lietuvos senoje respublikoje pralošė valstybė. Lošimas prasidėjo tada, kai di- duomenė vis kilo ir vadavosi

nuo mokesčių, o drauge ir nuo karaliaus valdžios. Negali sakyti, kad yra prasta primygti val- dovui skverną, idant atsirastų daugiau demokratijos, bet Lenkijoje ir Lietuvoje tuo būdu pirma atsirado oligarchija: di- duomenės karaliavimas, jos auksniai laikai. Tai reiškė — visi kiti valdomi ir moka mo- kesčius, o bajorai nemoka ir nesivaldo.

Lietuvoje nuo kai kurių mo- kesčių bajorai buvo atleisti, į- vedus krikščionybę (1387) ir suartėjus su lenkais. Kad krikš- čionybė skelbia ir teikia lais- vę, visiem žinoma; bet kad ji piktnauduojama — taip pat aiš- ku. Taigi ir Lietuvos bajorų teisės bei laisvės vis augo, kol po Liublino unijos (1569) visai prilygo Lenkijos diduomenei. Trečioje ir paskutinėje Lietu- vos statuto laidoje (1588) bu- vo įrašytos visos bajorų privi- legijos su išskirtine teise pas- tovių, nuolatinių mokesčių ne- mokėti. Galėjo būti ir būdavo rinklavo svariame reikalui, dažniausiai karo atveju, bet to- kius mokesčius surinkti nutar- davo patys bajorai. Nei kara- lius negalėjo mokesčių uždėti nei seimai jų pirmesti, jei ku- rios srities bajorai priešinosi. Reikėdavo bajorijos seimelių nutarimo prieš seimą arba pri- tarimo po seimo, kada karalius pareikalavdavo naujų mokes- čių.

Lenkai dar 1505 metais bu- vo išsikovoję įstatymą, kad be bajorų žinios ir pritarimo nie- dovi nebūtų daroma, kas juos apkrautų kokiom pareigom ar naujais mokesčiais. Tai vadina- mas Nihil novi (Niekio naujo) įstatymas, kuris trumpai buvo išreikšiamas posakiu: Nihil de- me sine me, t. y. nieko apie mane, be manęs. Gražiai jis skamba asmeninės laisvės iš- aukštiniu ir jos pagarba, bet ir duoda valią vieno asmens ar- ba vieno luomo reikalus statyti aukščiau už valstybės.

Taip būdavo senoje Lietu- vos — Lenkijos respublikoje (1572 — 1795), kuri rėmėsi konstitucija, kad seimuose vis- kas sutariama, o ne nutaria- ma. Vienas priešingas balsas dėl kokių mokesčių ar kito rei- kalo seimą ardė. Tai buvo va- dinama ir šlovinama Liberum veto teisė. Valia buvo kiekvie- nam atstovui nesutikti, draus- ti, kad tas ar kitas nutarimas nebūtų priimtas.

Zinoma, reikėdė būti dideli- am atstovui, galinam viešpa- čiai arba turėti jo globą, kad seime idūkusieji nepagriebtų kokio plikbajorio už apikaklės ir neišmestų laukan. Bet visa- da taip buvo ir bus, kad to- kiais atvejais žymus, garbingas ir galingas asmuo neištato

(Bus daugiau)

KŪRYBOS PRIEDAS

Kultūros kongreso rūpesčiai

Padėkos dienos savaitgalį Čicaigoje šaukiamas antrasis lietuvių kultūros kongresas, rengiamas JAV ir Kanados Lietuvių Bendruomenių. Tai bus didelė lietuviška šventė.

Kaip ir kiekvienas šios rūšies organizacinis darbas, taip ir šis kongresas reikalauja daug pastangų ir darbo. Neuztenka sudarytų komitetų. Reikia dar daugybės žmonių — darbininkų, kurie prisidėtų ir savo darbu, ir auka, ir atitinkamu žodžiu. Kad kongresas atneštų judrumo, įžiebtų daugiau ugnies, reikia iš anksto spaudoje garsinti kongresą ir jo, sekčių darbų.

Ligi šiol daugiausia rašyta nepalankiai. Žinia, lengva yra stovėti nuošalyje ir švaistytis neapdairiais žodžiais. Sunkiau yra dirbti. Nepaslapstis, kad rengimo komitetui buvo sunku rasti paskaitininkus. Visi turi savų rūpesčių ir atsakinėja. Ir tie, kurie sutiko, atlieka tikrai didelę auką.

Visus užsimojimus dažniau-

sia smerkia tie, kurie visada viską smerkia. Tokia jų prigimtis — visur matyti tik blogą. Tad ir paliekama juos nuošalyje. Jie gimę ne tam, kad kitus patrauktų ir uždegtų!

Kongrese bus ir atskirų sekčių posėdžiai su paskaitomis, bus koncertas, paroda, kurioje dalyvaus visa eilė mūsų dailininkų. Kodėl apie tai nerašo spauda?

Komitetas turėtų iš anksto parūpinti informacinės literatūros. Jau pats laikas plačiau garsinti kongresą ir iškelti svarbiausius mūsų kultūros rūpesčius.

Svarbiausiu rūpesčiu gi lieka — išlaikyti gyvą lietuvišką kultūrą, domėjimasi lietuviška knyga, menu, muzika. Kultūros kongresas turėtų sukelti didesnę entuziazmą savai kultūrai ir didesnę paskatinimą mūsų kultūrininkams.

Siems klausimams judinti turėtų ateiti ne tik spauda, bet ir lietuviškos radijo valandėlės ir pati Lietuvių Bendruomenė.

Radijo valandėlės jau dabar turėtų kongresą prisiminti savo programoje, o kongreso dienomis duoti kokią paskaitėlę.

Lietuvių Bendruomenės padaliniai, apygardos ir apylinkės, kultūros kongreso dienomis turėtų surengti ar paskaitų ciklą ar vieną paskaitą lietuviškos kultūros reikalais. Į tokias paskaitas galėtų atsilankyti gana daug žmonių. Tada kultūros kongresas bus ne tik Chicagoje, bet visose lietuviškose kolonijose. Lietuviški kultūros rūpesčiai bus kuo plačiausiai paskleisti.

A. D.

Poetui Pranui Lembertui 65 metai

Bostone gyvena Pranas Lembertas, teisininkas, verčiasi nekilnojamos nuosavybės pirkimu ir pardavimu, aktyviai reiškiasi lietuviškoje visuomenėje. Jis yra poetas, populiarios dainos "Tau, sesute, puikios gėlės" autorius. (Eilėraštis buvo išspausdintas iliustruotoje Lietuvoje 1927).

Eilėraščius pradėjo rašyti ankstyvoje jaunystėje. 1917 pasirodė jo pirmos eilės Tėvynės Sarge, vėliau — Pavasary, Ateityje, Sekmoje Dienoje, Biržų Žiniuose. Pirmąjį savo eilėraščių rinkinį Saulėtekiai išleido 1935, antrąjį — Baltija šaukia — 1947. Pasirašinėjo slapyvardžiais: Pr. Lemberis, Pranas Bijūnas, Viltis. Rašo ir dabar ir rengia naują eilėraščių knygą. Stambi eilėraščių knyga rankrašty liko Lietuvoje.

Pranas Lembertas gimė 1897 rugsėjo 18 Eiciūnų kaime, Pa-

ežerėlių valsčiuje, Sakių apskrityje. Kaune 1924 baigė Lietuvos mokytojų sąjungos profesinę gimnaziją ir 1928 teisės mokslus universitete. Dar būdamas studentu, 1926 buvo paskirtas Biržų notaru. Biržuose su maža pertrauka pirmojo bolševikmečio metu išbuvo iki 1944. Čia jis buvo miesto tarybos narys, veikė įvairiose organizacijose: Vilniui Vaduoti Sąjungoje, Lietuvių Latvių Vienybėje, šauliuose, skautuose.

Vokietijoje pirmininkavo Lietuvių Sąjungos skyriui Segeberge 1945, Oldenburge 1947-49. Į Jungtines Amerikos Valstijas atvyko 1949, nuo 1950 apsigyveno Bostone. Veikia Balfe, teisininkų draugijoje ir kitose organizacijose.

Lietuvaitė filharmonijos salėje

Rugsėjo 23 New Yorke buvo atidaryta dalis Lincoln centro — moderni filharmonijos salė. Ta proga buvo iškilmingas koncertas, kuriame dalyvavo ir Irena Stankūnaitė. Nors ji mokyklą yra baigusi, tačiau Juljardo choro dirigentas A. Kaplan ją pakvietė sustiprinti sopranų grupę.

Spalio mėnesį Irena Stankūnaitė tęs savo muzikos studijas, balsą lavins su Miss Claire Gelda, prancūzų kalbos mokysis prancūzų institute, vaidybos — Juljardo mokykloje.

— Alė Rūta laimėjo Dirvos paskelbtą romano konkursą.

— Aleksandrino antrasis tomas jau baigiamas rinkti spaustuvėje. Antrame tome minimi lietuvių literatūros pradininkai, kurių priskaitoma iki 150. Trečio tomo rankraščiai irgi parengti. Juos iki pat savo mirties tvarkė Mykolas Biržiška. Aleksandrino autorius yra Vaclovas Biržiška. Leidžia Lietuvių Bendruomenės Valdyba. Užsakant visus tris Aleksandrino tomus iš anksto, kaina tik 15 dol.

— Povilas Gaučys išvertė Venecuelos rašytojo Romulo Gallegos romaną "Laukinė moterį". Ieško leidėjo.

labai gerai pažįsta liaudies meną, ypač audinius. Audinių technikos užuominos — langučiai, pynutės, linijos — žaidžia jo naujuose paveikluose, sudarydamas puošmenų rėmus įvairiomis statiškoms plokštumoms. Savo varšomis jis irgi artimas liaudies menui: vartoja vientisą spalvos dengimą, pačios spalvos — pritildytos.

PRANAS LEMBERTAS

ELEGIJA

Po kryžium klūpo mūsų dienos
Kaip motina kadais ...
Kur tu? ... kur aš? ... kur dar ne vienas? ...
Kur tūkstančiai nueis? ...

Padange nulingavo paukščiai
Ieškoti sau lizdų,
Tik mūsų niekas jau nešaukia
Iš svetimų namų ...

Miške liūdnei paukšteliai gieda,
O kaime taip tylu ...
Širdin karčių nuodų vis rieda
Tiek metų, tiek dienų.

Po kryžium klūpo mūsų dienos
Kaip motina kadais ...
Kur tu? ... kur aš? ... kur dar ne vienas? ...
Kur tūkstančiai nueis? ...

MIRĖ MUZIKAS STASYS NAVICKAS

Clevelande rugsėjo 21 mirė muzikas Stasys Navickas, sulaukęs 73 metų amžiaus, buvęs kariškų orkestrų kapelmeisteris.

Buvo gimęs 1889 rugsėjo 14 Virbalyje, 1908 baigė Kaune Naujalo vargonininkų mokyklą ir kurį laiką vargoninkavo. 1911 pateko į rusų kariuomenę ir dalyvavo orkestre, kur susipažino su dūdų orkestracija. Dalyvavo pirmame pasauliniame kare. Grįžęs į Lietuvą, buvo mobilizuotas ir paskirtas Kauno komendantūros kapelmeisteriu. Nuo 1921 tarnavo laisvai samdomu kapelmeisteriu 12 pestininkų pulke ir buvo Alytaus gimnazijos muzikos mokytoju. 1930 Klaipėdos muzikos mokykloje išlaikęs egzami-

nus, gavo muzikos mokytojo ženklą.

Pasitraukęs į Vokietiją 1944, gyveno Rottenburg o. Tauber, vadovavo vyrų chorui. Į Ameriką atvyko 1949.

St. Navickas yra parašęs daug kūrinių dūdų orkestrui, chorams, pianinui, išspausdinęs mišriam chorui liaudies dainų. Išleido švyturio bendrovė 1920, Muzikos centras 1933 ir pats autorius. Rankraščiuose paliko karinių maršų uvertiūrų, bažnytinių giesmių, dainų. Harmonizavo J. Scheizerio Sancta Maria ir E. Broner Lau-da Sion 1933. Bendradarbiavo Muzikos Baruose.

Velionis nuliūdime paliko žmoną Karoliną, sūnų Tadą ir dukterį Janiną su vyru.

DROBINIAME SOSTE, dail. Antano Tamošaitis paveikslas.

Dail. A. Tamošaitis paroda Chicagoj

Čiurlionio galerijoje, Jaunimo Centre, Chicagoje, nuo rugsėjo 22 iki 30 buvo dail. Antano Tamošaitis kūrinių paroda. Buvo išstatyta 75 tapybos, akvarelės ir grafikos kūrinių. Tai buvo viena iš didžiausių šio dailininko parodų. A. Tamošaitis pažinome kaip lietuvių liaudies meno tyrinėtoją, pedagogą. Šiose srityse jo nuveikta nemaža. Ypač didelę pagarbą jam priklauso už liau-

dies meno rinkinius ir jo studijas, kurias išleido atskirais tomiais, pavadintais Sodžiaus menu, (aštuonios knygos). Atskiras knygas sudaro Audimas, Austiniai kilimai, Staltiesės.

Antanas Tamošaitis pats pirmasis pradėjo austi kilimus ir rengti savo parodas. Pirmoji jo kilimų paroda buvo Kaune, Vytauto Didžiojo kultūros muzėjuje; kitos kilimų parodos buvo Žemės ūkio rūmuose, dailininkų sąjungoje, tarptautinėje parodoje Paryžiuje, Berlyne, New Yorke. Pastarosiose trijose parodose jis buvo apdovanotas aukso medaliais.

Dabar, gyvendamas Kanadoje su savo žmona, dailininke Anastazija Tamošaitiene, irgi toliau propaguoja lietuviškus audinius, daugiausia tautinius kostiumus. Šalia to jis atsidėjęs studijavo gamtą, nuolatos piešė. Iš tų darbų ir susidarė minėta paroda.

Parodos katalogo įvadė Henrikas Nagys apibūdino jo naująjį stilių kaip lietuvišką modernizmą, kuriam panaudojo moderniosios mokyklos laimėjimus ir savo liaudies meno studijas.

Pasižiūrėjęs į jo paveikslus, taip ir jauti, kad dailininkas

Dail. V. Stančikaitės paroda Detroite

Rugsėjo 23 Detroite Tarp-tautinio Instituto patalpose buvo atidaryta dailininkės Vlados Stančikaitės kūrinių paroda.

Dailininkę pažįstame kaip vaikų knygų iliustratorę. Šioje srityje ji užėmė pirmąją vietą lietuvių tarpe. Iliustravo su lakia fantazija, poetine nuotaika.

Paskutiniu laiku, gyvendama su savo šeima Clevelande, atsidėjo tapybai. Sie kūrinių įsiterpia tarp pasakos ir tikrovės. Mėgsta gamtą ir žmonių, pasakos pasaulius, kur gėlės šoka, o medžių kelmai šypsosi.

AIDŲ NUMERIS MAIRONIO GARBEI

Rugsėjo mėnesio Aidų žurnalo numeris skirtas Maironio 100 metų gimimo sukakčiai paminėti. Numeris buvo seniai rengiamas, telkta medžiaga ir iliustracijos. Išėjo padidintas iki 60 psl. Išleido prel. Ig. Kelmelis.

Viršelį puošia dail. V. K. Jonyno piešinys, vaizduojas Maironį jauną, subrendusį ir pasenusį. Piešinyje įpinti lietuviško gamtovaizdžio ir Trakų pilies motyvai.

Įžanginį žodį — Maironio sukakčiai atžymėti — parašė Aidų redaktorius A. Vaičiulaitis. Toliau randame šiuos straipsnius: A. Nyka Niliūnas — Maironio likimo paraštėje, Faustas Kirša — Maironis mano kartos akimis, Antanas Klimas — Lietuva Maironio "Jaunojoje Lietuvoje" ir "Raseinių Magdeje", Vladas Kulbokas — Kriatika apie Maironį iki pirmojo pasaulinio karo, J. Zilevičius — Maironis muzikos garsuose, Pr. Pauliukonis — Maironis istorikas, Maironis apie lietuvių rašytojus (paruošė Pr. Pauliukonis), Julija Lipčūtė Gečienė — Maironio vasaros Bernotuose, Juozas Mikuckis — Iš mano atsiminimų apie poetą Maironį, Stasys Yla — Mai-

ronis rektorius ir mokytojas, kan. M. Sandanavičius — Iš mano atsiminimų apie Maironį, Aleksandras Ružancovas — Maironiana tremtyje (1945 — 1949).

Numeris iliustruotas Maironio gyvenimo vaizdais, jo veikalu titulinio lapų faksimilėmis ir k.

Si visa medžiaga, dar papildyta, norima išleisti atskira knyga.

PUOTA PELKĖS PAKRANTĖJE, dail. V. Stančikaitės paveikslas.

Draminis Stasio Pilkos REČITALIS

meninės veiklos 40 metų sukakčiai paminėti — dalyvaujant mezzo sopranui A. STEMPUŽIENEI, pianistui ST. MOZSI ir dialogų partnerei R. Nasvytienei.

Spalio mėn. 6 d.

CLEVELANDO LIETUVIŲ SALEJE

Pradžia 7 val. vak.

Vėliaus šokiai, grojant Neo-Lithuanų kapelai

Bilėtai — Dirvoje ir Lietuvių prekybos namuose; spalio 6 d. nuo 6 val. prie įėjimo. Kainos nuo \$1.50 iki \$3.00; moksleiviams \$1.00.

Rengia Vl. Brazilio vad. dramos studija

Nevystantis pavasario žiedas

Jau ruduo. Miršta gamta, vysta gėlės. Bet ant mano stalo dar tebežydi vienas praėjusio pavasario žiedas.

Ta gėlė — tai knygos. Tai rausvai šviesi "Tėvynės pašvaistė", kuri prisistato kaip Chicago aukštesnės liuanistikos mokyklos mokinių metraštis. Turi 208 psl. Jie apima tos mokyklos mokinių grožinius kūrinius, straipsnius, apbraižas, recenzijas, piešinius ir fotografijas iš mokyklos gyvenimo.

Toks metraštis jau nebe pirmas, bet trečias. Kiekvienais metais metraštis storėja, išvirstinė išvaizda tobulėja ir, regis, tiražas didėja. Tai žinia, kad jaunoji mūsų karta domisi lietuvišku raštu žodžiu, kad auga nauji būsimieji lietuviškos spaudos bendradarbiai ir grožinės mūsų literatūros kūrėjai. Kiek iš tų metraščių bendradarbių paliks plunksnai ištikimi, parodys ateitis, bet valia tikėti, kad iš tokio būrio išaugs ir talentų.

Metraščio idėja gimė 1959-60 mokslo metais tėvų komitete, kuriam vadovavo inž. J. Grabauskas. Pastangos nenuėjo veltui, nes jas didžiai parėmė mokytojai D. Velička, A. Dundulis ir kiti. Metraščių tėviškai rūpinosi ir dabartinis mokyklos direktorius J. Masilionis, neseniai paruošęs spaudai Panevėžio monografiją.

Kai metraštis kasmet storėja, kai vis daugiau ir daugiau jaunų bendradarbių įeina į jo puslapius, kai visuomenė metraščių noriai perka ir dar aukoja pinigų jo leidimo fondui, matome, kokią vertingą idėją išskėlė anas tėvų komitetas.

Metraščio bendradarbius geriausiai apibūdina Z. Paliliūnaitės žodžiai 124 psl.: "Kadangi aš niekad nebuvau Lietuvoje, tai viską, ką žinau apie ją, išmokau iš knygų, mokyklos ir tėvų pasakojimų".

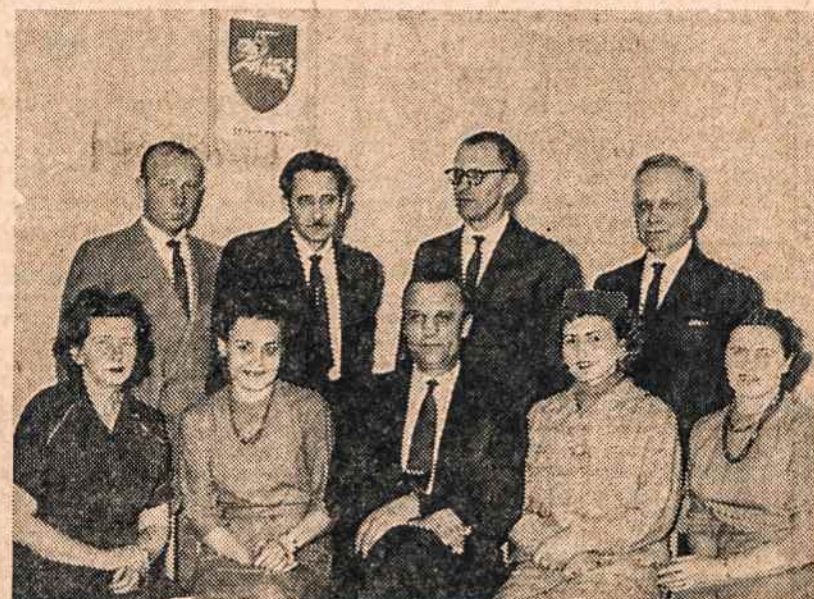
Metraščio skyrius sudaro: Pašvaistės židinyje; Ten, kur Nemunas banguoja; Aš norėčiau prikelti; Requiems aeternam; Žingsniai ir atgarsiai.

Ypač įdomus tretysis skyrius, skirtas Maironiui, Jame plačiai nagrinėjama didžiojo dainiaus kūryba, o baladė "Jūratė ir Kastytis" išties iliustruota mokinių piešiniais.

Eilėse metraščio autorių pastebimi ir ateities talentai, kurių tarpe išsiskiria U. Juodvalkis, M. Drunga, K. Grabauskaitė, R. Macnorūtė ir eilė kitų. Gerai, kad knygoje minimi mirusieji mokslo ir meno žmonės, kaip kalbininkas Endze-

linš, skulpt. P. Rimša, kad publicistiniame straipsnyje metas žvilgsnis į komunizmo sistemą, bet neturėjo būti pamiršti ir Lietuvos partizanai, kurių žygiai prilygsta nepamiršamiems Pilėnams ir kurių įtaka lietuviškam jaunimui, augančiam ir gyvenančiam tėvynėje, nėra nepalikusi savo pėdsakų. Tik dviejų lietuvių partizanų nuotrauka iš Sibiro teje storoje ir mieloje knygoje teprimena tuos 30,000 geriausių Lietuvos sūnų ir dukrų, žuvusių Lietuvos laisvės kovose 1944 - 1951 metų laikotarpyje.

Lauktumėm, kad ateityje Chicago aukštesnės liuanistikos mokyklos istorijos mokytojai geriau supažindintų mokinius su Lietuvos partizanais ir kad jie būsimųjų metraščių knygoje susilauktų tokio pat gražaus pagerbimo, kokio šiemet susilaukė Maironis. VI. R.

CHICAGO aukštesnios liuanistikos mokyklos tėvų komitetas 1959-60 įgyvendinęs metraščio idėją. Pirmoje eilėje iš k. į d.: O. Juodvalkis, E. Matutienė, inž. J. Grabauskas — pirm., L. Bendoraitienė, S. Stasiškienė, antroje eilėje K. Radvila, K. Malinauskas, J. Šlajus, J. Litvinas.

Kovoje...

(atkelta iš 2 psl.)

puotosios Lietuvos vadinamas aukščiausias sovietas".

Tais pačiais sumetimais ne "kolūkiai", bet "kolchozai", ne "valstybiniai ūkiai", bet "sovchozai", ne "Tarybų Sąjunga", bet "Sovietų Sąjunga".

Autorius pagrįstai ir teisingai samprotuoja: "Terminologija turi svarbų vaidmenį Sovietų propagandoje, nes atitinkamų sąvokų vartojimas ilgainiai gali veikti žmonių galvose. Mano pasiūlymų mūsų politinei terminologijai tvarkyti tikslas yra tą propagandą neutralizuoti".

Neutralizavimo tikslų turi ir Draugo pasisakymai dėl kitos rūšies sovietinės propagandos — infiltracijos tarp lietuvių Vakaruose.

Apie plauniančias žuvelis:

Draugo rugsėjo 22 vedamasis atsiliepė į okupanto talkininkų, anot laikraščio, pastangas pagauti žuvelę — menines ar sporto pajėgas, kad jos priimtų okupanto talkininkų kvietimą ir vyktų į Lietuvą. Laikraštis informuoja, kad "tas siūlymas jau rado atgarsį net mūsų kultūrininkų ir visuomenininkų eilėse. Jei dar niekas jokių sutarčių ir nepadare, tai, nuolat raginami, nuolat naujų argumentų įtaigojami, net Washingtono politinių slauksnių skatinami, jau ne vienas galvoja bent mėginti ieškoti pateisinimų".

Dėl tų gundymų "žuvelė" laikraštis užima aiškia ir teisingą poziciją: "Su tauta mes bendraujame, laiškais ir siuntiniais, stiprindami juos moraliai ir materialiai. Bet bendravimas su tauta per tarpininką yra lygu bendradarbiavimui su kalėjimų viršininkais ir sargais ir kartu padėjimas jiems dar labiau užverti vergijos pančius".

Laikraštis susilaiko nuo klausimo, kaip visuomenei elgtis su tom "žuvelėm", kurios norėtų pakibti ant kabliuko ir kaip su tais, kurie kabliukus užmeta savo aukas pagauti.

VELIONIS PALIKTAS ATMINIMAS

Brockton, Mass. — Mūsų vadinamas Lietuvos kaimas (Lithuanian Village), susispietęs apie šv. Kazimiero parapiją, dvi savaites buvo apgaubtas gedulo ir giedrių prošvaisčių. Gedėjo savo klebono a. a. prel. Pr. Strakausko, bet džiaugėsi jo palikimu.

Prel. Pranciškus Strakauskas, miręs rugsėjo 13, buvo iškilmingai palaidotas rugsėjo 17 iš šv. Kazimiero bažnyčios. Gedulo mišias aukėjo prel. Pr. Virmauskis, jam asistavo prel. Pr. Juras ir kun. J. Svagzdys, buvęs ilgametis Brocktono lietuvių klebonas. Atsisveikinimo žodį bažnyčioje tarė kun. F. Norbutas, šv. Jurgio parapijos kleb. Norwoode. Mišiose dalyvavo Bostono vysk. Jeremiah F. Minihan ir kancleris Rt. Rev. Robert J. Sennott. Iš lietuvių kunigų dalyvavo beveik visi Bostono apylinkės lietuvių klebonai ir vikarai. Lietuviam pranciškonam atstovavo Tėv. Juvenalis Liauba ir Tėv.

Steponas Ropolas, marijonam — Marianopolio viršininkas T. J. Dambrauskas. Nekalto Marijos Prasišėjimo kongregacijai Putname — kapelionas kun. St. Yla. Gedulo dienomis prie karto budėjo parapijos organizacijų atstovai ir Kolumbo vyčiai. Laidotuvėmis rūpinosi parapijos vikarai — kun. A. Abračinskas ir kun. A. Kneičys. Velionis palaidotas Bostone, šv. Benedikto kapinėse, kur ilsisi ir jo tėvai — Jonas ir Agota Strakauskai. Motina mirė tiktai š. m. gegužės 21, sulaukusi 94 metų. Velionis prel. Pr. Strakauskas buvo sulaukęs 66 metų.

Vienuolyno namai. Prel. Pr. Strakauskas, klebonaudamas Brocktone nuo 1948 gegužės 1, daugiausia rūpesčio buvo skyres naujumi pastatam. Jo pastangomis ant buvusio rūšies atsistojo nauja bažnyčia, patalpinanti naują kleboniją ir užbaigtas statyti vienuoly-

AKADEMIKAI SKAUTAI vasaros stovykloje rugsėjo 1-9 prie Erie ežero Kanadoje. Nuotr. G. Peniko.

MAIRONIO MINĖJIMAS ROCHESTER, N. Y.

Rochester, N. Y. — Lietuvos tautos didžiojo poeto Maironio 100 metų gimimo minėjimas įvyko rugsėjo 22. Prof. dr. Antanas Klimas savo pasikaitoje vaizdžiai pateikė Maironio "Jaunąją Lietuvą" ir "Raseinių Magdę". Sol. Stasys Baras, vienas iškilniausių tremtyje lietuvių tenorų, Rochesterio lietuvių scenoje pasirodė visoje savo galybėje ir didingume. Balsas skambėjo plačiai ir galingai. Per pirmus du

išėjimus dainavo tik lietuvių kompozitorių dainas: St. Simkaus — Vai, kur nužėgliuos ir Oi, augin augin, A. Kačanauskas — Kur prapuolė tas kelelis ir Patekė rytų aušrine, M. Petrausko — Pavasario dainelė, Tallat - Kelpšos — Liepė tėvelis, J. Karnavičiaus — Jonušo daina ir K. V. Banaičio — Aš per naktele. Trečiame išėjime padainavo arijas iš operų Carmen ir Žydė. Gausiai susirinkusios publikos plojimai solistas buvo priverstas papildomai padainuoti dar keturias operų arijas. Akomponavo muz. Z. Nomeika.

Minėjimo metu liuanistikos mokyklos trims mokiniams buvo įteiktos premijos už geriausius rašinius — Maironis poezijoje. Iškilmės įvyko dar gedulo nuotaikoje. Užbaigus 40 valandų atlaikų, rugsėjo 23, sekmadienį, nemažas būrys parapičių ir Brocktono miesto atstovų susirinko prie naujo vienuolyno. Negalint atvykti Bostono kardinolui Richard J. Cushingui, kuris tą dieną dalyvavo šv. Jurgio lietuvių parapijos jubilėjuje Norwoode, iškilmingas šventinimas atidėtas tolimesniam laikui. Šį kartą vienuolynas buvo aprodytas žmonių ir dedikuota lietuvių aikštė (Lithuanian Plaza). Aikštė pavadinta grupės parapijos parapičių, išsitiesusių palei šv. Kazimiero nedidelę gatvelę. Dedicacijos iškilmes pravedė Hipolitas Moncevičius. Angliška kalbėjo miesto majoras F. Milton MacGrath ir kiti, lietuviškai — kun. A. Abračinskas ir Julija Jakavonytė, miesto mokyklų skyriaus viršininkė. Vienuolynas patogiai ir jaukiai įrengtas, erdvus, su namų koplytele seserim. Dabar belieka dar pastatyti mokyklą, kad apie tai naują lietuvių aikštę spiestų visi, kas parapijai būtinai reikalinga.

Sedlickaitė Nazareto kolegiją. Abi yra gavusios mokytojų vietos vidurinėse mokyklose. Nors ir labai užsivertusios mokytojų darbais, bet visada randa laiko dainuoti vietos lietuvių bendruomenės chore ir dirbti skautuose ir ateitininkuose. O B. Sedlickaitė yra centriniam Lietuvius vajuos komitete sekretore.

Kas naujo liet. spaudos kioske?
Lietuvių spaudos kioske, kuris veikia sekmadieniais žemutinėje par. salėje, šiuo metu galima gauti šią vasarą išleistas leidinius: Kristaus gyvenimas, J. Kraliausko, Titnago ugnis, J. Vambuto Trys sakalai, K. Grigaitytės novelės Veidu prie žemės; anglų kalba: K. V. Tauro Guerilla Warfare on the Amber Coast, Lithuanian Quartet (Aloyzas Baronas, Marius Katiliškis, Alg. Landsbergis ir Ignas Seinius), Stepo Zobarsko The Maker of Gods ir kt.

GRAZUS MOSTAS
Daugelis mūsų diplomatų yra mirę: Povilas Zadeikis, buvęs pasiuntinys Washingtono, dr. Jurgis Saulys, buvęs pasiuntinys Berlyne ir kitur, Kazys Bižauskas, Jurgis Savickis, dr. Kazys Graužinis, dr. E. Jatulis su žmona ir daug kitų.
Mirusius diplomatus ir jų šeimų narius prisiminti ir pagerbti Chicagoje gyvenantieji jų buvę bendradarbiai neseniai užprašė šv. mišias su egzekvjomis Markett Parko lietuvių parapijos bažnyčioje, kuriose dalyvavo dabartinis mūsų konsulas Chicagoje dr. P. Daužvardis, buvęs konsulas Chicagoje A. Kalvaitis, o buvęs konsulas Pietų Amerikoje dr. Petras Mačiulis, po sunkios ligos tapęs invalidu, bendradarbių buvo atvežtas, ir kt.

Lituanus vajuos komitetas
Šiais metais Lituanus vajuos centrinį komitetą sudaro Rochesterio lietuvių studentai, kurie yra išsitrinę vykdomąjį komitetą: pirm. stud. Edmundas Vasiliauskas, išd. G. Vidmantas ir sekretorius Birutė Sedlickaitė. Komitetas yra paruošęs gražų atsišaukimą. Viršelį piešė stud. Jonas Vyšniauskas. Vajuos mėnuo yra spalio. Tikimasi surinkti 10,000 dol., kad tuo būtų užtikrintas 1963 metų Lituanus leidimas.

Akademiškas lietuvių bendruomenėje
Aldona Miškinytė prieš 3 metus baigė Buffalo mokytojų kolegiją, o šį pavasarį Birutė

Norite geros — meniškų fotografijos
PORTRETO, SEIMOS, VAIKŲ
Ivairių progų — vestuvių, krikštynų, gimtadienių, pobūvių ir pan. nuotraukų; norite atnaujinti seną fotografiją? Jums geromis sąlygomis padarys
VYT. MAŽELIS
422 Menahan Street, Ridgewood, Brooklyn, N. Y.
Tel. HYacint 7-4677

IŠ VISUR

— Kun. A. Kezys, S. J., liepos ir rugpjūčio mėnesiais prancūzų kalbos studijas gilinoti Paryžiaus katalikų institute. Iš Prancūzijos išvyko į Belgiją, kur išbus ilgesnį laiką.

— Antano Smetonos, jauno pianisto, rečitalis rengiamas pruoščio 8 Jaunimo Centre Chicagoje.

— Jaunųjų dailininkų paroda rengiama Ciurlionio galerijoje Chicagoje. Paroda atidaryta spalio 13. Bus išstatyta 75 jaunųjų dailininkų kūrinių.

— Waterbury, Conn., spalio 7, 3 val. popiet šv. Juozapo parapijos salėje rengiamas Maironio 100 metų gimimo sukakties minėjimas. Paskaitą skaitys Stasys Santvaras. Meninę programą atliks Daiva Mongirdaitė, Stasys Liepas, akomponuos Julius Gaidelis. Maironio poeziją deklamuos dramatos aktorius Algimantas Žemaitaitis.

— Dainavos stovykloje spalio 6-8 įvyks Pax Romana su važiavimas. Šial studentų sąjungai jau trečią kartą pirminkauja lietuvis dr. Vytautas Vygantas.

— Kun. Feliksas Norbutas, šv. Jurgio lietuvių parapijos Norwood, Mass., klebonas, perkeltas tom pačiom pareigom į šv. Kazimiero lietuvių parapiją Brockton, Mass., mirusio prel. Pr. Strakausko vietoje. Kun. A. Abračinskas, buvęs šv. Kazimiero parapijos vikaras Brocktone, paskirtas klebonu į Norwoodą.

— Lituanus vajuos komitetą sudaro Rochesterio lietuvių studentų skyrius. Jam vadovauja Edmundas Vasiliauskas, savo laiku baigęs Vasario 16 gimnaziją Vokietijoje. Komiteto sekretorės pareigas eina Birutė Sedlickaitė, šį pavasarį baigusi Nazareto kolegiją Rochesteryje. Komiteto adresas: 253 Berlin Street, Rochester 21, N. Y.

— Studentų Ateitininkų Sąjungos naujai išrinktoji centro valdyba buvo susirinkusi pirmojo posėdžio rugs. 23 Brockton, Mass. Pareigomis pasiskirstyta tokiu būdu: pirm. Egidijus Užgiris, vicepirm. Liucija Baškauskaitė, I sekr. Aurelija Kucinaitė, II sekr. Irena Lendraitytė, išd. Rimvydas Liutkus. Pirmininko adresas: 141 Magazine St., Cambridge, Mass. Sekretoriato: 71 Glendale St., Brockton 39, Mass.

PITTSBURGH, PA.

Lietuvių piliėčių draugija švenčia 50 metų sukaktį. Ta proga draugijos svetainėje — 1723 Jane St., spalio 14, 6 v. v. įvyksta banketas. Dalyvauts žymūs svečiai. Meninę programą išpildys Ciurlionio ansamblio oktetas iš Clevelando. Po banketo — šokiai.

Pranas Žilionis jau seniai serga ir guli invalidų ligoninėje. Jis nusiskundžia, kad niekas jo neaplaiko, neparašo laiškelio. Kai buvo sveikas, daug veikė draugijoje ir rašė žinias į laikraščius. Turėjo tada daug draugų. Jo adresas: Mr. Frank Žilionis, John J. Kane Hospital, Vanadium Rd., Pittsburgh 16, Pa.

MALDAKNYGE

DIDYSIS RAMYBĖS ŠALTINIS

PREL. PR. JURO

Pataisytas III leidimas

Išleido Tėvai Pranciškoniai

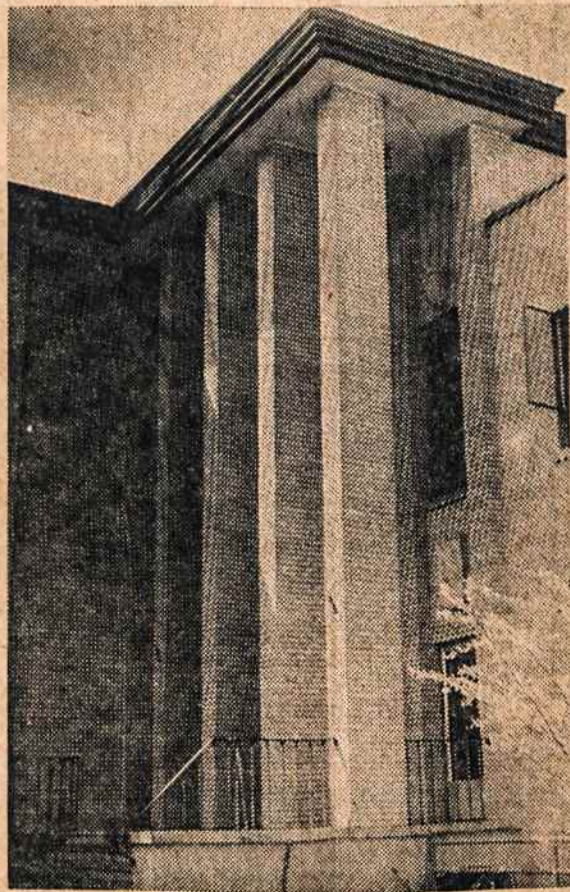
640 pusl. Kaina 4 dol. Labai patraukli, tinka kaip dovana visokiomis progomis. Gaunama pas knygų platintojus ar leidėjų adresu: —

FRANCISCAN FATHERS DARBININKAS

910 Willoughby Avenue Brooklyn 21, N. Y.

METRAŠCIO globėjas, pedagoginio instituto vicedirektorius mokyt. Domas Velička.

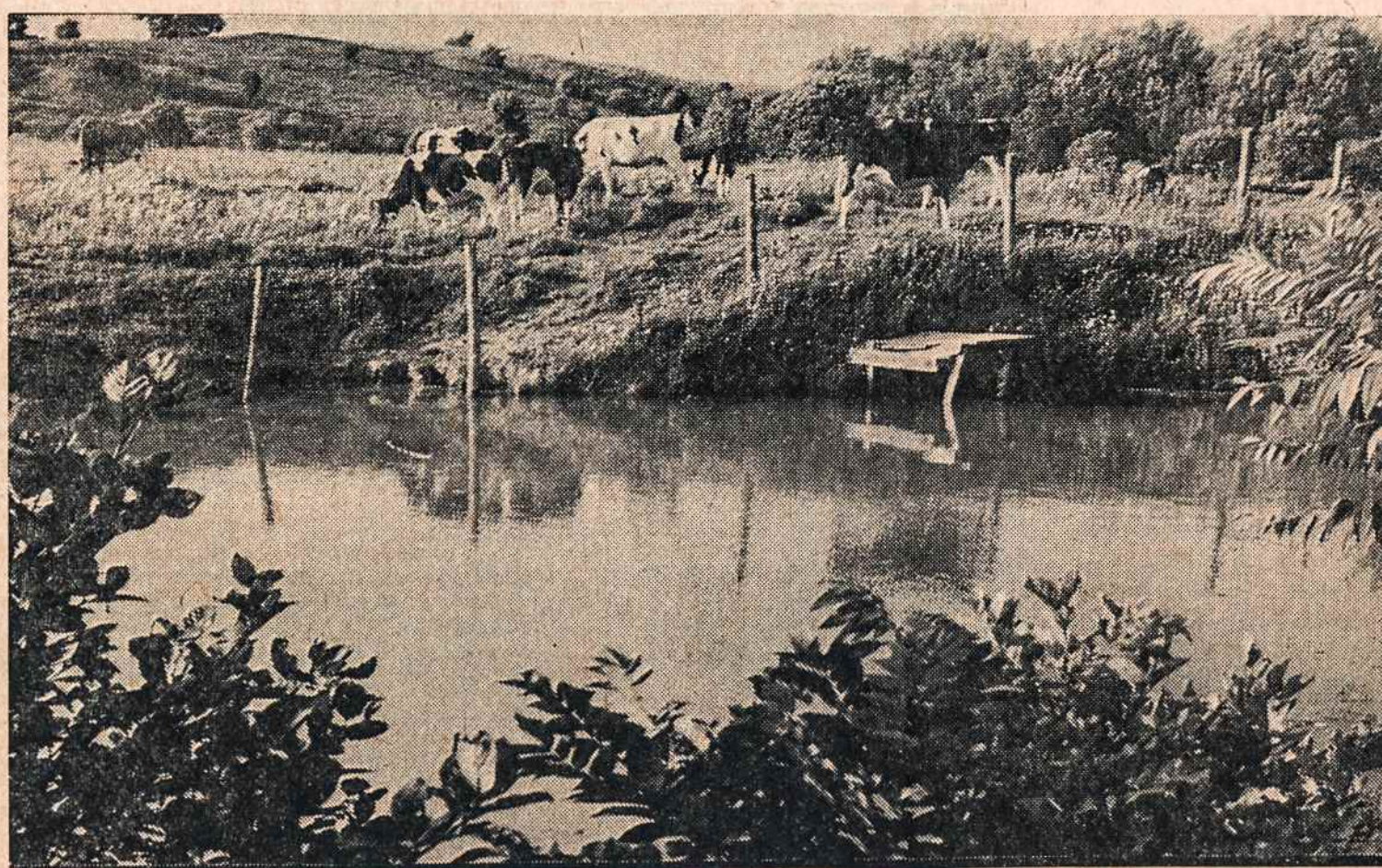

JAUNIMO CENTRO rūmai, kur prisiglaudė Chicago aukštesnioji liuanistikos mokykla.

Kalifornijos respublikonai remia rezoliuciją

Los Angeles, Calif. — Respublikonai savo valdybos ir direktorių konferencijoje rugsėjo 22 ir 23 Sacramento mieste, Kalifornijos sostinėje, priėmė specialią rezoliuciją, kuria pasisakoma už Lietuvos, Latvijos ir Estijos bylos reikalų rezoliucijų rėmimą.

Rezoliucijų rėmėjų pagerbimas
Rezoliucijoms remti komiteto vadovybė spalio 7, sekmadienį, pagerbs žymesnius ir įtakingesnius rezoliucijų rėmėjus iš amerikiečių tarpo. Tam tikslui bus pusrūčiai Ambassador viešbutyje, 3400 Wilshire Blvd., 9 val. 15 min. Colonial kambaryje. Pagrindinį žodį pasakys San Francisco majoras George Christopher, rezoliucijoms remti komiteto narys. Pusrūčių kaina 3.50 dol. Norintieji dalyvauti prašomi telefonuoti Antanui Skiriui NO 4-2919. IT

VELYVA rudenį ganykloje. Nuotr. V. Maželis.

TREČIOJO ORDINO KONGRESAS DETROITE

LIEZUVIO GELUONIS
Kiniečiai sako: nelaimingai liežuviu ištartas žodis yra nepavežamas šešiais arkliais.

Neduok liežuviui visiškos laisvės, nes tave padarys vergu.

Užgavimas liežuviu yra skaudesnis už padarytą žaidimą kardu. Kardas sužeidžia kūną, liežuvis — dvasią. (Pythagoras).
Liežuvis yra tik apie trijų colių, tačiau lengvai gali užmušti žmogų šešių pėdų. (Japonų patarlė).

Daug yra asmenų, kurie nepajėgia suvaldyti savo liežuviu; jeigu tai pajėgtų, tai valdytų minias. (G. D. Prentice).

Kvailio širdis yra liežuvyje, išmintingo — širdyje. (Quarles)
Jeigu nori būti išmintingas, atsižvelk, kam kalbi, ką kalbi, kaip, kada ir kur.

Sv. Raštas moko: kas savo artimą įžeidžia žodžiu, negali būti tobulas, ir kas nevaldo savo liežuviu, to tikėjimas yra silpnutis. (Anonymous).

Liežuvis lūpomis išpildo tai, ką žmogaus širdis pageidauja (Leighton).

Surinko J. B. Salūnas

PADEKA

Mūsų brangiai žmonai ir motinai

ROŽEĖ ADOMAVIČIENEI sunkiai susirgus, gulint namuose ir ligoninėje, daug kas lankė, atsiuntė gėlių, pareiškė užuojautą ligonei ir šeimai, meldėsi už jos sveikatą. Visiems mūsų priklauso nuoširdi padėka. Ypatingai dėkojame klebonui kun. J. Kintai, aplankiusiam namuose, kun. V. Demikiui ir kun. Dabušiui, lankiusiems ligoninėje ir pasaukusiems šv. mišias už ligonės sveikatą. Visiems mūsų giminaičiams, prieteliams, draugams ir artimiesiems už parodytą dėmesį ir gerą širdį labai nuoširdžiai dėkojame.

VYRAS VINCAS ADOMAVIČIUS, sūnus su šeima ir duktė

RUŠIAMS LIETUVISKAS VESTUVES SALES PARENGIMAMS IR SUSIRINKIMAMS — VELTUI
Adresas: 40 E. 28th St., N.Y.C., N.Y.
Tel.: MU 3-2928
Savininkas VACYS STEPONIS

Spalio 25-28 dienomis Detroit, Mich., įvyksta Amerikos Trečiojo Ordino Federacijos penkmetinis kongresas. Kongrese dalyvaus apie 3000 įvairių tautų, taip pat ir lietuvių, tretininkų atstovai.

Trečiojo Ordino Federacijos kongresai ruošiami sustiprinti tretininkų dvasinį gyvenimą ir subendrinti jų veiklą katalikų akcijoje. Kongresuose padarytų sprendimų dėka Amerikos tretininkai savo apaštalavimui vartoja modernias priemones — radiją ir televiziją (The Hour of St. Francis). I Trečiojo Ordino apaštalavimą šiandien yra įjungtos 1000 radijo stočių JAV, Kanadoje, Pietų Amerikoje, Australijoje ir Fi-

lipinuose ir 75 televizijos stotys Amerikoje.

Šių metų kongreso pagrindinė tema bus "Trečiojo Ordino misija mūsų dienų Bažnyčioje". Per įvairius posėdžius tema bus svarstoma naujosios socialinės popiežiaus Jono XXIII enciklikos "Motina ir Mokytoja" ir naujųjų Trečiojo Ordino konstitucijų šviesoje.

LEWISTON, MAINE

Darbininko skaitytojai Anupras ir Ona Bikulčiai paminėjo savo 40 metų vedybų sukaktį. Vaisės, kurias suruošė sūnus Edvardas ir marti su Kalveliais, buvo vasarnamy prie Sa-battus ežero. Dalyvavo bičiulių būrelis ir įteikė dovanas. P.

ANUPRAS IR ONA BIKULČIAI Lewiston, Maine, Nuotr. P. Kiškūno

DARBININKUI PAREMTI AUKOJO

Darbininkui paremti aukojo: B. Giovannoni iš Chicagos 10 dol.; B. Leonchuk iš Philadelphia — 8, V. Aviza iš Brooklyno ir P. Skaves iš Brocktono, Mass. — po 5 dol. Po 4 dol.: kun. S. Morkūnas, Sioux City, Iowa; E. Kezianė, Brooklyn, kun. V. Karalevičius, Elizabeth, N. J.; O. Pocius, Newark, N. J.; E. Grigonis, St. Charles, Mich.; K. Trečiokas, Newark, N. J.

J. Vaicieuskas, Brooklyn, N. Y. — 3.50 dol.

Po 3 dol.: A. Varškys, J. Zemaitytis, Chicago, Ill. J. Lipnickas, Woodhaven, K. Grigalis, Cookville, Ont., A. Razutis, Los Angeles, M. Jasėnas, Jackson Heights, N. Y., L. Normantas, E. Hiram, Me., S. Broff, W. Hartford, Conn., K. Bačasuskas, Woodhaven, N. Y. Po 2 dol.: M. Dausewich, Brooklyn, N. Y., T. Janukėnas, So. Boston, A. Wenslovas, Pittsburgh, A. Vainauskas, Nashua, N. H., kun. V. Memėnas, Joliet, Ill., A. Vizbara, Dunedin, Fla., A. Kens, Great Neck, N. Y., K. Jankūnas, Lodi, N. J., J. Keraminas, Woodhaven, J. Steponavičius, Dorchester, Mass. J. Kviklys, Chicago, Ill. — 2.50

dol. A. Apolis, Brooklyn, N. Y. — 1.50 dol.

Po 1 dol.: B. Ashmont, B. Sabecky, S. Strazdas — Linden, N. J.; M. Pakutka, M. Vaitekūnas, V. Vilkutaitis — Woodhaven, N. Y.; V. Urbanavičiūtė, G. Anuška — Brooklyn, N. Y.; P. Pečenkis, A. Valaitis — Elizabeth, N. J.; J. Bruzgis, K. Valaitis — Phila., Pa.; J. Laurinaitis, Chicago, K. Stragauskas, Detroit, J. Eismont, Rochester, J. Rokas, St. Peterburg, Fla., V. Valančienė, Waterbury, J. Voega, Mattapan, Mass., E. Mickelūnienė, Richmond Hill, N. Y., S. Kazlauskas, Arlington, Mass., B. Shimkus, N. Cambridge, Mass., F. Kasaitis, Buena Park, Calif., L. Stankus, Clarks Summit, Pa., J. Šišienė, Elizabeth, N. J., A. Kaslauskas, Cranston, R. I., J. Sabaliauskas, Worcester, Mass., A. Ward, Fort Lee, N. J., O. Balčiūnienė, Newark, N. J., O. Bertman, Sask. Canada, A. Šlepelis, Easton, Pa., B. Bacevičė, Cleveland, Ohio.

Visos aukos yra skiriamos Darbininko naujos spaustuvės statybai. Nuoširdžiai už aukas dėkoja

Tėvai Pranciškonai

Pagal Sv. Sosto potvarkius ir naujasias tretininkų konstitucijas, Trečiąjį Ordiną norima išvystyti į religiška susipratusių ir aktyvių katalikų sąjungą. Katalikų pasauliečių vaidmuo Bažnyčios gyvenime bus taip pat svarstomas ir antrajame Vatikano susirinkime, kuris prasideda spalio 11. Po šio kongreso Trečiojo Ordino vadovybė, globojant Pirmojo Ordino vyresniesiems, perims pasauliečiai.

Kongreso metu bus pritaikytos paskaitos Trečiojo Ordino vadovams — kunigams, direktoriams ir tarybų nariams ir taip pat jaunesiems tretininkams. Įvairių tautų tretininkai, taip pat ir lietuviai, turės savo atskirus posėdžius, kur aptars savo provincijos reikalus. (Amerikos tretininkų kongregacijos yra sujungtos į provincijas, kurių JAV ir Kanadoje yra 30. Visas tretininkų provincijas jungia Trečiojo Ordino Federacija, kuriai vadovauja Federacijos Taryba, sudaryta iš Trečiojo Ordino direktorių ir pasauliečių tretininkų). Kongrese dalyvaus apie 20 Sv. Kazimiero provincijos atstovų tretininkų.

Kongrese pagrindinę kalbą pasakys Amerikos Trečiojo Ordino globėjas Bostono arkivyskupas kardinolas Richard Cushing. Jis taip pat įteiks Trečiojo Ordino taikos medalių taikos misijoje pasižymėjusiam pasauliečiui.

Kongresas prasidės spalio 25, 9 val. ryte ir baigsis iškilmingu posėdžiu ir pasiaukojimo aktu Kristui Valdovui spalio 27 d. 11:30 val. TJV

DISPLAY

V. T. MANCUSI
Sutvarkom multinės reikalus - Lėktuvų transportus - Ekstra skubias siuntas. "Lalkas - pinigai" Patikėkite mums visus skubius perjungimus. Mes atlikime viską reikalingą ir sutaupysime jums laika.
New York International Airport
OL 6-5452. Telegr.-Adr.: VINTROM

BIG MOE PAINTER
INTERIOR AND EXTERIOR
Finest Work at the Most Nominal Prices
EV 5-1285
ASK FOR BIG MOE

BELLAIRE CASTLE Catering for Weddings, Receptions, Banquets - Soirees, Dance Parties, Luncheons, Communion Breakfasts, and other social functions. Private modern rooms. Expanding. Plenty of parking space. — 202-04 Jamaica Ave. Ask for MR. BASIL

APEX
Business Machines
SALES - SERVICE - RENTALS
WE 8-2990
120 Broadway Hicksville, L. I.

EVERBEST PORK STORE
74 Westchester Square, Bronx, N.Y.
HOME MADE SAUSAGE
Finest Pork, Veal and Beef
Poultry Fresh Daily
UN 3-9007
NEMETH & MATER, Proprietors

DISPLAY

THE TOMLIN CO.
233 Midland Ave., Tuckahoe, N. Y.
WO 1-3671
FURNITURE REFINISHED - REPAIRED - ANTIQUES RESTORED
Alcohol, Heat, Water Resistant

BANK RATES - FHA HOME IMPROVEMENT LOANS — 1st & 2nd mortgage — ACRO, 256-13 Union Tp. Pike, Floral Park, Queens, N. Y. FI 3-0900.
Nassau Suffolk, FL 2-6400.
"Specialists in Specialty Loans"

ROCKY'S GENERAL AUTO REPAIR. 30 yrs of experience. Uptown area. Fender and Bodywork, expert painting. Foreign & Domestic Cars. Special consideration to religious groups. UN 4-8376 — 610 West 125th Street, New York City.

PAINTING CONTRACTOR
INSIDE — OUTSIDE
For Fast Reliable Service
Call WA 8-5642
from 6 pm to 10 pm
Ask for ANGELO

JOSEPH TORRES
23 years of experience. Modern and Antique Repairing - Restoring. Furniture remodeled, French Polishing, Waxing, Tables, Alcohol, Heat and Waterproofed. Antiques Bought and Sold.
848 Scarsdale Ave., Scarsdale, N. Y.

Bergen Fuel Oil Co. Inc. Est. 1923. Boro wide service, authorized Esso dealer. Special — 150 gallons free to each new customer. Metered fuel oil deliveries, burner sales & service contracts on all makes, installing or heating plants and central heating systems. RN 3-3100. 2334 Ralph Ave., Brooklyn, N. Y.

METRO-Forest Bowling Lanes
Restaurant, Bar, free parking, free instructions every day from 1 p.m. to 5 p.m. • 96-10 Metropolitan Ave., Forest Hills, L. I., near Woodhaven Blvd. Call BO 8-4374 — Ask for Henry Pape, your general Host.

FRANK D. CURLEY PUMPS
SALES AND SERVICE
● PUMP PARTS
● WELL SUPPLIES
● MOTORS, ENGINES
● BELTS & PULLEYS for Pumps
● LAWN SPRINKLERS
● PLASTIC PIPE & Fittings
76 NORTH MAIN ST.
FREEPORT, L. I. — FR 9-2565

OFFICE CLEANING WINDOW CLEANING FLOOR MAINTENANCE CAMCO

Covers Long Island. Commercial — Industrial Specialists. Hospitals, Institutions, Parochial schools, Banks, Factories.

We Work While You Sleep
Reliable - Insured - Bonded
THE CLEANING and MAINTENANCE COMPANY INC.
Telephone MY 1-0550

T. V. SERVICE
10 A.M. to 10 P.M. — Seven Days
AC 2-1153
All Work Guaranteed for 120 Days
946 Columbus Ave., N. Y. C.

Viešbutis NIDA, prie Atlanto, atdaras visus metus
Asbury Park, N. J. • 7-tos ir Park Ave. kampe • Tel.: PR 4-7788
Švarūs kambariai, rami vieta, pigus ir skanus maistas. Viešbučio salė išnuojama įvairiems pobūviams. Prie viešbučio veikia restoranas ir baras. — Patogus susisiekimas traukiniu ir autobusais.
P. ir C. MACIULIAI, savininkai

WEISS & KATZ, INC.
187 ORCHARD ST., N. Y. C. Tel. GR 7-1130
DIDMENŲ IR MAŽMENŲ PREKYBA
DIDELIS PASIRINKIMAS AUDINIŲ
■ vyru ir moterų elutėm, apsiaustam, suknelėm ir kt
■ Audiniai angliškos ir vietinės vilnos, šilko, medvilnės
■ Specialiai žemos kainos siunčiant audinius į užsienį.
■ Mes padidinome savo patalpas, kad galėtume geriau patarnauti klientam. Prašome užėiti ir pasižiūrėti!

Namų pardavimo bei apdraudimo reikalais kreipkitės
INSURANCE - REAL ESTATE
JOHN ORMAN AGENCY
110-04 Jamaica Avenue Richmond Hill 18, N. Y.
Tel. Virginia 6-1800

WHITE HORSE TAVERN
baras - restoranas
PRANAS BRUCAS, savininkas
86-16 JAMAICA AVE. Woodhaven 21, N. Y. Tel. Virginia 6-9519
Salė vestuvėm, susirinkimam ir kitiems pobūviams
Salėje gali tilpti 100 dalyvių

S & G MEAT MARKET
ANTANAS VAITKUS, vedėjas
Lietuvių patogumui atidarė antrą kratuve:
84-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N.Y. • VI 9-5077
I MIRONO MAISTO KRAUTUVE
340 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y. — Tel. Stagg 2-4329
Papildomai kainomis priimame užsakymus VESTUVĖMS ir POBŪVIAMS
Pristato į namus lietuviškus skilandžius ir sūrus
We take all orders special price for Weddings and Parties
Home-Made Bologna

REPUBLIC Liquor Store, Inc.
322 Union Ave. Brooklyn 11, N. Y.
Tel.: EV 7-2089
JURGIS J. JOKUBAITIS
Manager
Didelis pasirinkimas
įvairių vynų, degtinių, konjakų, midų
šventėms bei kitokioms progoms

ILGO GROJIMO LIET. PLOKŠTELĖS
(Long Play Hi-Fi Lithuanian Records)

20 operų arijų, A. Dičiūtė-Trečiokienė (3 plokštėlės)	12.00
A. Šabaniausko dainų-sokių 2 albumai (X—\$5.00 ir XI—\$5.00)	10.00
3 plokštėlės su 40 įvairių polkų (1 pl. su 12 polkų \$4.00)	10.00
Dainuojame su Rūta, Rūtos ansamblio 17 dainų (ster. \$6.00)	5.00
Dainos iš Lietuvos, L. Juodis su Rūtos chorų (stereo \$4.50)	\$3.50
Mano Lietuvos prisiminimai, L. Juodis; 14 liet. dainų	5.00
Pavergtos tėvynės dainos ir šokiai, J. Stukas; 2 plokštėlės Lietuvos dainos ir šokiai, Monitor Co. 16 dainų ir šokių Lietuvos dainos, Bostono liet. mišraus choro 17 dainų	4.50
S. Barkus radijo vak. dainuoja, 10 dainų ir 10 kait. giesm.	5.00
Rozės ir tylūs vakarai, V. Stankus, 11 šokių muzikos	6.00
Lietuviški maršai, Br. Jonasas, įgrota 12 liet. patriot. maršų	7.00
Liet. dainų ir operų rinkiniai, J. Karvelis, 10 plokštelių po Alice Stephens liet. kompozitoriu 3 kūrinių (stereo \$6.00)	5.00
Čiurlionio ansam. Mes padainuosim, 16 liet. dainų (st. \$7.50)	6.50
Ar pameni... V. Stankus, 10 šokių muzika (stereo \$7.00)	6.00
Tautinių šokių rinkinys (14 šokių)	5.00
Zirginėliai, Montrealio liet. dramos vaikams pasaka	3.00
Lithuanian, 2-speed record course	1.00
Kam gi lidėti, V. Stankus, tango ir valsas	5.00
Milžino paukščių, B. Srugos, Montrealio liet. dramos teatro vaidinimas, 3 plokštelių albumas	15.00
Liet. dainų, šokių, polkų, zukausko-Vasiliausko juokai; Colonial Co.	4.50

Plokštelių albumai gaunami:
DARBININKO ADMINISTRACIJOJE
910 Willoughby Ave. Brooklyn 21, N. Y.

VYTIES mergaičių krepšinio komanda Australijoje.

AUSTRALIJOJ LIETUVIŲ SPORTO KLUBAI

Aktyvių lietuvių sportininkų Australijoje netoli 350. Be kelių išimčių jie visi priklauso ir žaidžia už lietuvių sporto klubus. Tokių klubų yra 6: Pietų Australijoje — Adelaidės Vytis, Australijos sostinėje — Canberra Vilkas, Viktorijoje — Geelongo Vytis ir Melbourne Varpas, Tasmanijoje — Hobarto Perkūnas ir New South Wales — Sydney Kovas.

Klubai turi centrinių organų — Australijos Lietuvių Fizinio Auklėjimo ir Sporto Valdymo (sutrumpintai: ALFAS). Valdymas pareigoms bei tikslams: subendrinti klubų veiklą, ruošti Australijos lietuvių sporto šventes ir lietuvių rinkinių pasirodymus (krepšinis), atstovauti sportuojančių jaunimą LB krašto valdyboje, spresti tarp klubinių ginčus ir t.t. Klubai valdybai moka metinį mokesčių ir mažą procentą nuo sportininkų registracijos per sporto šventes. Per klubų atstovų suvažiavimą valdyba pateikia savo veiklos ir piniginę apyskaitą.

Patys klubai savo valdybas paprastai renka iš 5 asmenų. Atskiroms sporto šakų sekcijoms išsirenkami vadovai arba, jei sekcija didelė, sekcijos valdyba. Mažesnieji klubai, praktikuoją ne daug sporto šakų, vietoj sekcijų vadovų turi tik sporto vadovą, kartais dar ir moterų vadovę. Kai kurie klubai išsirenka ir revizijos komisiją, o kiti kviečiasi vietos LB apylinkių revizijos komisijas. Komandos dalyvauja australų pirmenybėse ir lietuvių metinėse šventėse.

Didžiausia veiklos kliūtis yra lėšų stoka.

Be aktyviųjų sportininkų, turima ir sporto rėmėjų — buvę sportininkai, likę klubo nariais arba sporto mėgėjai. Nario mokesčiai sudaro tik mažą reikalingų lėšų dalį. Dėl to rengiami įvairūs vakarai, gegužinės ir loterijos. Vyresnioji karta, be kuklių išimčių, sportu nesidomi ir medžiaginiai klubų neparemia. Sportuojančių jaunimą daugiausia sudaro moksleiviai, finansiniai priklauso tėvų ir tokie, kurie geriausių norų, klubams daug padėti negali. Dau-

BALYS NEMEIKA

gio klubų žaidikai patys turi įsitaisyti uniformas ir dar užsimokėti už įėjimą į varžybas, kuriose jiems tenka dalyvauti. Didesnieji klubai (Adelaidė, Melbourne, Geelonge ir Sydney) turi nuosavas sporto aikštes, nors samdo sales, kuriose žaidžia australų pirmenybių rungtynes. Be to, daug kai nuoja sportininkus suvežti į metines šventes, komandų bei žaidikų registracija, sportinis inventorių ir kt. Klubų valdybos, telkdamos lėšas, įveda daug darbo, bet, nors ir su dideliu vargu, įstengia tai atlikti, betgi plačiau išjudėti yra labai sunku.

Antroji didelė problema — prityrusių vadovų bei trenerių stoka. Tokių iš vyresniųjų sportininkų užtektinai būtų, tik gaila, kad vos mažytė jų dalis lieka nenutraukę ryšių su sportuojančiu jaunimu. Toks pasyvumas daugiausia dėl sumaterialėjimo ir kad vyresnioji karta neįvertina sportinės veiklos reikšmės. Vis dėlto kiekvienas klubas turi po kelis pašventėlius, ir tokie viską neša ant savo pečių. Treneriais kviečiami savi, kad ir jaunesni žaidikai, arba net svetimtaučiai.

Lietuvių sportininkų suvažiavimas

Šiaurės Amerikos Lietuvių Fizinio Auklėjimo ir Sporto Sąjungos metinis suvažiavimas šaukiamas gruodžio 1 - 2 Clevelande, Ohio. Suvažiavime pilna balsavimo teise dalyvauja sporto klubų rinktieji bei skirtieji atstovai ir sąjungos administraciniai pareigūnai. Patariamuoju balsu kviečiami dalyvauti visi sporto darbuotojai, veteranai, fizinio lavinimosi mokytojai ir lietuvišku sportiniu judėjimu besidomintieji asmenys bei organizacijų atstovai. Smulkios instrukcijos bei informacijos išsiuntinėjamos visiems sporto klubams. Atskiri asmenys, norintieji patariamuoju balsu dalyvauti suvažiavime, registruojasi Fasse iki š. m. lapkričio 20 adresu: Lithua-

Be šių liūdnuo reiškinių, yra nemažai ir džiuginančių. Lietuvių bangai atsirusus į Australiją, klubus paprastai sudarydavo viena krepšinio komanda. Dabar sporto šakų ir komandų skaičius labai išsiplėtė. Pavyzdžiui, Adelaidės lietuvių kolonija (apie 2000 gyventojų) turi 4 vyrų ir 2 mergaičių krepšinio, 2 vyrų ir 1 mergaičių tinklinio, 3 vyrų ir 2 mergaičių stalo teniso komandas, po vieną lauko teniso komandą ir 2 vyrų šachmatų komandas.

Jei anksčiau mažai dėmesio skirta prieaugliui, tai šiuo metu visi klubai turi po gražų jaunių būtį. Jaunimas savus sporto klubus labai mėgsta, ir ji lengva į juos patraukti.

Palyginus su ankstesniais, vyrų krepšinyje žaidimo lygis yra kritęs, tuo tarpu moterų krepšinyje, be to, tinklinyje ir lauko tenise padaryta pažanga. Pats svarbiausias klubų atliktas ir dabar atliekamas darbas yra lietuviškumo išlaikymas jaunimo tarpe. Šiame bare sporto klubų nuopelnai yra labai dideli, ir jau vien už tai, neskaitant fizinio lavinimo, lietuvių sporto klubų Australijoje egzistencija ir tolesnė darbuotė yra ir pateisinama, ir būtina.

naiu Athletic Union, 10823 Magnolia Dr., Cleveland 6, Ohio.

PABALTIEČIŲ SUVAŽIAVIMAS

Š. Amerikos Pabaltiečių Sporto Federacijos suvažiavimas įvyks lapkričio 3-4 Clevelande. Dalyvaus estų, latvių ir lietuvių įgalioti atstovai iš JAV ir Kanados. Suvažiavime norima sudaryti bendrą JAV ir Kanados pabaltiečių sporto federacijų vadovybę, priimti įstatus, nustatyti veiklos gaires bei ateinančio sezono planą.

STALO TENISO TURNYRAS

Š. Amerikos lietuvių stalo teniso "Dešimtuko turnyras" bus lapkričio 10 - 11 London, Ont., Kanadoje. Turnyrą vykdo Hamiltono LSK Kovas. Programoje: vyrų ir moterų vieneto žaidimai. Dalyvauti pakviesta 14 vyrų ir 12 moterų, kurių atranką padarė stalo teniso komitetas pagal šiemetinę vertinimo lentelę. Pakviestieji privalo pranešti savo apsisprendimą iki spalio 15 šiuo adresu: P. Gvildys, 9 Sidford Court, Toronto 9, Ont., Canada (telefonas RO 2-8858). Faskas

DISPLAY

NANGANO BROS.
HEATING - AIR CONDITIONING
Refrigeration - Ventilation
Call ED 4-3232
58 State St., Westbury

RADIJO PROGRAMOS

BOSTON, MASS.
Vedėjas
JONAS J. ROMANAS, Sr.
WHIL - 1430 kil. Medford, Mass.
Sekmdieniais nuo 11 iki 12 vid.

Vedėjas
P. Viščinis
AM bangomis 1190 kilociklų
FM bang. 105.7 megaciklų
iš
WKOX, Framingham, Mass.
Sekmdieniais 8-9 val. ryte

Vedėjas
Step. Minkus
WLYN — 1360 kilocycles
Sekmdieniais nuo 1 - 1:30 val. p.p.

McKEESPORT, PA.
WEDO, 810 banga
Vad. kun. Alf. Sušinskas
706 Talbot Ave., Bradock, Pa.
Sekmdieniais nuo 1:30 val. p.p.

DETROIT, MICH.
WJLB, 1400 banga
Vedėjas Ralph J. Valatka
15756 Lesure, Detroit 27, Mich.
BRoadway 3-2224
šeštadieniais 4:30 - 5:30 popiet

HARTFORD, CONN.
WPOP, 1410 kil.
Ved. Alg. Dragūnavičius
273 Victoria Rd., Hartford 14, Conn.
Tel.: CH 9-4502
Sekmdienį — 11-12 val. dieną

PHILADELPHIA, PA.
WTEL, 860 banga
Vedėjas Adolfas Gaigaias
335 Titan St., Philadelphia 47, Pa.
HOWard 7-4176
šeštadieniais —

WATERBURY, CONN.
WWCO — banga 1240-1000 kil.,
ved. Ant. Paliulis
321 Robinwood Rd.
pran. Edv. Melninkas
sekmd. — nuo 12:30 iki 2 val. p.p.

CHICAGO, ILL.
Sophie Barcus
Radijo stotis WOPA, Oak Park, Ill.
A.M. 1490 kiloc.; F.M. 102.7 megac.
lietuvių kalba:
kasdien 10-11 val. r.; šeš. - sekmd.
8-9:30 val. r.; Lietuviškos vakarų
šouškos pirmadieniais 7-8 val. vak.
Anglų kalba: kasdien 7-7:30 v.v.

DISPLAY

LUCAS Dental Equipment Co. Designers & Mfrs. of: Jewelers' specialties, Dental equipment, Engravers' supplies. Large enough to serve you... small enough to know you! Plant and General Offices — 156 E. 23rd Street, New York City 10, N.Y. GRamercy 3-6295

Jamaica
KELLY - WOOD PHARMACY
168-43 HILLSIDE AVENUE
OL 8-1226
OPEN SUNDAY — WE DELIVER

ALPINE MEAT & SAUSAGE, Inc.
125-13 Liberty Avenue
Richmond Hill 19, L.I. N.Y.
Tel. VI 3-1750
We offer the finest in Swiss and German style sausages — Prime meats and poultry. Closed Monday.
FRANK EBERLI

LIBERTY ART PHOTO STUDIO
Photos for all Occasions
Daily 9 AM to 9 PM; Wednesday 9 AM to 6:30 PM; Sunday 9 AM to 5:30 PM. For appointment call — VI 3-3605
125-11 Liberty, Richmond Hill, L.I.

FUNERAL HOME

HENRY WEYDIG & SON, Inc
FUNERAL HOME
FLushing 9-8563
Charles Weydig, Lic. Mgr.
13-39 122nd St., College Point, N.Y.

HOTELS

HOTEL ALEXANDRIA
250 W. 103rd Street, New York City
Beautiful rooms - private baths
Day - Week - Month
Special consideration to Religious Groups.
UN 4-1900

H. W. MALE

Mūrininkas, stalius ir pagelbininkas Svarbioje Long Island nuosavybėje reikalingas specialistas mūrininkas susipažinęs su akmens ar blokų statyba, stalius ir pagelbininkas. Stenų įrengimai ir kt. mažos statybos. Darbas visiems metams su ar be buto. Rašyti angliskai apie kvalifikaciją: Mr. Alfred Doby, 955 5th Ave., NYC

NEBŪK ŽILAS

"Floral Herb" yra nuostabi priemonė plaukų priežiūrai ir natūraliai spalvai atstatyti. Be dažymo ir chemikalų atstatoma natūrali plaukų spalva, išnyksta galvos odos niežėjimas. Plaukai tampa gražiai žibintais, minkšti, sveiki ir lengvai šukuojami. Neatrodę dažyti. Atsiskykite \$3.00 už didelę 8 oz. bonką. Kanadoje \$4.00. Garantuojame, būsite patenkinti. — TROPICANA, Dept. A; P.O. Box 305, Clinton, Ind.

TO PLACE
YOUR AD
ANCEI OR CHAN
Call LO 3-7291

RESTAURANTS

NEAL'S
Fordham Restaurant
Formerly of E. 125 St.
Excellent Cuisine — Open All Year — Sea Food — Cjops — Steaks — Catering — Weddings — Communion Breakfasts — Beef Steak Parties - Confirmations - Banquets - Socials — When Up-town It's Neal's. For Pleasant Dining
FOrdham 4-8757

2 MILE RESTAURANT AND BAR
Cold Spring Harbor, N. J.
Largest Fish Docks where you can watch the boats unload — Lobster and Sea Food Specialties
Chicken - Turkey - Chops - Steaks
Snacks to 1 PM — Dinners to 11 P.M. — Open 11 A.M. 7 days a Week
522-1287

CROSSROADS ITALIAN RESTAURANT
Steak - Lobster Fra Diavola
Dinner for Two — Family Platters
We Cater to Small Parties
Try Our Home Delivery Service
Call
DI 2-9889 or DI 5-6339

Mo-No-Pole Restaurant, 393 Farmington Ave & College Hwy, Plainville, Conn. — Serving Fri. broiled lobster, special with complete dinner \$2.75; Thurs. night roast prime ribs of beef \$2.95; luncheon 12-2:30, dinner 5-9 daily; Sat. dinner 5-9:30, Sun. dinner 12-7:30 — SH 7-0110. Air conditioned. Closed Sunday.

Gripsholm Restaurant, Stan Jacobson your Host. — "Finest Swedish Smorgasbord". Since 1935. An American Restaurant in the finest Swedish tradition — authentic food of two continents. Cocktails, wines, liquors. Luncheon & Dinners. Credit Cards honored. 324 E. 57th St. (bet. 1st & 2nd Aves.), N.Y.C. — PL 9-6260

BOWLING

VILLAGE BOWLING CENTER
12 Lanes. — 1900 Northern Blvd., Manhasset, L.I. — MA 7-0152.
GARDEN CITY BOWLING CENTER
50 Lanes — 987 Stewart Ave., Garden City, L.I. — PI 7-8805.
Special consideration to Religious Groups. Ask for BUD RUSSELL.

Bowlers Corner PRO SHOP, Ebonyite Bowling Balls custom fitted & drilled. We specialize in hard to find tall girl's shoes to size 11. Complete selection Bowling Shirts & Blouses, Trophies, Bags & Accessories. Open 6 days, Fri. till 9, 35 B'way, Hicksville; Tel. WE 5-3840.
Gloria Hickey Chas. Baumach

MOVING

BLY MOVING & STORAGE
Local and Nationwide
BLY Moving & Storage Agents.
Household removal serv. Lic. Licensd I.C.C. & P.S.C. Movers, Lic. Licensed Piano mover. — HA 9-1629
59-22 Woodside Ave., Woodside, L.I.

YOUNG & SON MOVERS
24 HRS. SERVICE
Reasonable Rates
For Fast Courteous Service
Call UN 5-6506
Ask for Mr. Young

M & M MOVING

LOCAL AND LONG DISTANCE MOVERS
Insured. For Fast Reliable Service
Call FA 4-7074
Special consideration to religious groups.

VOCATIONS

COME FOLLOW CHRIST
As a Gray Franciscan Sister to become Christ Like by teaching youth in Grammar — High School and College. Our aim to be His 2 Hands, in tending the sick to be His Feet in catechetical instruction to be His Heart in caring for neglected homeless children. Candidates of Good average Intelligence between 16-30 years.
For information write to: Missionary Sisters of the 3rd Order of St. Francis
Peekskill, N. Y.
Rev. Mother Provincial
914 - PE 7-0816

BUSS. OPORUNITY
PAPERHANGING and PAINTING
Work Guaranteed. Will Go Anywhere. For Fast Reliable Service
Call LU 8-6210
Ask for Mr. FRAGETTI

SANDELIS VISOKIŲ ARBATŲ IR ŽOLIŲ PUPLAISKIAI
Saksnys ir lapai nuo kosulio, peršalimo, reumatizmo, geltigės, skorbuto, inkstų skaudėjimo, dispepsijos, katario, kirmėlių; pataiso apetitą. Pasarga: Jie yra kartūs, mažai reikia jų dėti; patartina vartoti su medumi. Kaina \$2.50 svaras. Visada gaunama pas
FLORAL HERB CO., Dept. 9
J. Skinderis
P. O. Box 305, Clinton, Ind.
Kanadoje 50¢ pridėti pašto išlaidoms

Joseph Andrusis - TRAVEL AGENCY - REAL ESTATE - Insurance

HAVEN REALTY

Kelionių biuras lėktuvais ir laivais. Apdraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax užpildymas, Mutual Funds — Pinigų investacijos. Kasdien nuo 9 iki 9 val.; Sekmdieniais popiet 1-5 val.

87-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. • Tel. VI 7-4477

NAUJAI ATIDARYTAS GROŽIO SALONAS "RŪTA"

ANNA MASILIONIS — diplomuota specialistė. Balgusi Paryžiuje. Išikūrė Jamaicaeje prie 88 gatvės, šalia J. Andriūšio įstaigos. Važiuojant Jamaica traukinio linija, išlipiti Forest Parkway stotyje. ATLIEKA DARBĄ GRAŽIAI IR PIGIOMIS KAINOMIS. Pusmetinės prasidea nuo \$5.00 ir t.t.
87-17 Jamaica Ave. • VI 9-6948
Woodhaven 21, N. Y.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA

Silver Bell Baking Co.

Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai šventėm, vestuvėms ir pokyliams tortai

DALIA ir ALBERTAS RADŽIONAS, sav
36-38-40 STAGG ST. BROOKLYN 6, N. Y
Telefonas: STagg 2-5938

WINTER GARDEN TAVERN, INC.

VYTAUTAS BELECKAS
Savininkas
1883 MADISON STREET
BROOKLYN 27, N. Y.
(Ridgewood)
Tel. EVERgreen 2-6440
Salė vestuvėms ir kitokioms pramogoms. Be to, dūpdami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prienamomis kainomis.

JUOZO IR IZABELĖS MISIŪNŲ

RAY'S LIQUOR STORE

Galima gauti įvairiausios rūšies amerikiečių ir importuotų gėrimų. Didžiausias pasirinkimas degtinės ir vyno. 103-55 LEFFERTS BLVD. RICHMOND HILL, N. Y.
Telefonas: VIRginia 3-3544

Mr. & Mrs. MATTHEW MAZEIKA

PARK FLORIST
Visokiomis progomis gėlės pristatomos
veltui — F.T.D.
80-15 JAMAICA AVENUE WOODHAVEN 21, N. Y.
Tel. VIRginia 9-3112

Tel.: APllegate 7-0349 Sav. V. ZELENIŠ

BANGA TELEVISION

34-23 FULTON STREET BROOKLYN 8, N. Y.
Patogios išsimokėjimo sąlygos. Su nuolaida parduodame TELEVIZIJAS STEREO HI-FI FONOGRAFUS TRANZISTORINIUS RADIO. Didelės nuolaidos voikiškiems "Blaupunkt" Radio-Stereo aparatams. Prekės garantuotos — Pristatymas greitas
Darbo valandos: kasdien iki 7 val. vak.; penktad. iki 9 val. vak.

HOLY LIGHT

BAŽNYTINIŲ ŽVAKIŲ DIRBTUVĖ
RELIGIOUS CANDLES OF EVERY DESCRIPTION
Sav. B. KUČINSKAS
35 So. 8th Street Brooklyn 11, N. Y.
EVERgreen 7-2155 Resid. ILLinois 8-7118

PARK-HILL REALTY
REAL ESTATE & INSURANCE
84-17 JAMAICA AVE.
WOODHAVEN 21, N. Y.
Virginia 3-1477

Cia Jūs rasite didelį pasirinkimą gražių namų, sklypų, apartamentų ir tai žemiausiomis kainomis. Čia galite visokeriopai apsidrausti; čia valstybinių mokesčių - taksų blankai užpildomi.

ALBERT F. PETERS - Petrauskas

DARBININKAS

NEW YORKO NAUJIENOS

Ričardas Bačkis, atvykęs iš Prancūzijos pas savo tėvus Washingtono, su savo broliu kun. Audriu lankėsi Darbininko redakcijoje. Ričardas Bačkis yra ekonomistas, mokslus baigęs Paryžiuje, tarnauja Europos ūkinėje bendruomenėje ir tarnybos reikalais važinėja po visą vakarų Europą. Amerikoje išbuvo šešias savaites.

Maspeho moterų piliečių klubas švenčia 20 metų sukaktį ir ta proga spalio 20, 7 v. v. Maspeho piliečių klube rengia vakarienę ir šokių. Bilietas 5 dol. Jų galima gauti pas Helen Venis, tel. VI 6-8928, ir pas klubo nares. Klubas buvo įkurtas 1942 spalio 14. Nuo įkūrimo iki 1953 pirmininkavo Marijona Tomašauskienė, nuo 1953 iki dabar — Agnes Rezis. Susirinkimai daromi kiekvieno mėnesio antrą trečiadienį.

Kun. N. Pakalnio, Apreiškimo parapijos klebono, 50 metų kunigystės sukaktį paminėti banketas ruošiamas spalio 21 St. George viešbutyje. Banketui bilietus galima įsigyti jau dabar parapijos klebonijoje ir pas draugijų valdybų narius.

Lietuvos Laisvinimo Organizacija. Tokia tema bus kolektyvinės diskusijos sekmadienį, lapkričio 4 d., 4 val. popiet Lietuvos Atletų Klubu salėje, 1332 Halsey St., Brooklyn, N. Y. Diskusijas rengia Lietuvos Krikščionių Demokratų Sąjungos New Yorko skyrius ir kviečia jose dalyvauti visų pažiūrų visus lietuvius ir specialiai jaunimą. Labai pageidaujama, kad kitos organizacijos tą sekmadienio popietę nieko neruoštų.

Meno vakaras, ruošiamas studentų ateitininkų studijų dienų dalyviams ir svečiams, bus spalio 13, šeštadienį, 7 val. vakare Grand Paradise naujai atremontuotoje salėje, Grand ir Havemeyer Sts., Brooklyn, N. Y. Sokiams gros R. Būtrimo orkestras.

Darbininko spaudos kioskas veiks "Lietuvos atsiminimų" radijo rengiamam koncerte spalio 7 Franklin K. Lane High School salėje, 999 Jamaica Ave., Brooklyn, N. Y. Ta proga bus galima gauti naujai išėjusius leidinius, lietuviškų plokštelių bei užsakyti Darbininką, kuris susipažinimui iki šių metų galo siunčiamas tik už 1 dol.

Varpo choras, kviečiamas J. Stuko vadovaujamos radijo valandėlės, atvyksta koncertuoti spalio 7. Dar keletai asmenų trūksta nakvynės. Kas turėtų galimybės priimti, nakvynių reikalais skambinti Marytei Šalinskienei tel. VI 7-4499 Woodhaven.

Vida Lušytė, gyv. 105 Grand St., Brooklyn 11, N. Y., tvarko nakvynių reikalus atvykstančių svečių ir studijų dienas, kurias ruošia studentų ateitininkų New Yorko draugovė spalio 12-14 dienomis V. J. Atsimainymo parapijos salėje, Maspeho, N. Y. Kas galėtų priimti nakvynę atvykstančius studentus, prašomas skambinti telef. EV 7-5576.

ELIZABETH, N. J.

Šv. Petro ir Povilo parapijoj Šiluvos novenos pamaldas buvo nuo rugsėjo 9 iki 16. Zmonės uoliai lankė šias pamaldas. Novena užbaigta rugsėjo 16 vakare iškilminga procesija, kurioje dalyvavo daug kunigu, mokyklos vaikų ir parapijiečių. Noveros metu pamokslus sakė Tėvas dr. Tomas Žiūraitis, domininkonas. Klebonas prel. M. Kemežis ir parapičiai nuoširdžiai yra dėkingi pamokslininkui.

Parapijos mokyklą šiais metais lanko 205 vaikai; mažiau, kaip praeitais metais. Nemaža lietuviškų šeimų išsikėlė toliau gyventi. Mokyklai vadovauja sesuo Koronata. Pamaldų metu vaikai gieda lietuviškas ir angliškas giesmes. Vaikų chorelij moko varg. A. Fidleris ir seselė Eleonora.

Lituanistinė mokyklėlė ir šiemet veikia. Lanko pamokas 32 vaikai. Dar keli galėtų lankyti lietuviškas pamokas, bet dėl tėvų apsilėidimo nelanko. A.Z.

MERGAICIŲ rikiuotė skautų akademikų vasaros stovykloje rugsėjo 1-9 prie Erie ežero, Kanadoje. Stovykloje dalyvavo nemažai iš New Yorko. Nuotr. G. Peniko.

ATVIRAS LAIŠKAS JOKŪBUI STUKUI

Mielas Jokūbai,

Nenustebki, kad kreipiuosi atviru laišku, nes ir reikalas, kurį noriu išsakyti, yra viešas. Man vis neišeina iš minties paskutinis Tavo suorganizuotas piknikas Royal Garden parke, Rahway, N. J., į kurį buvo prigūžėję virš 2,000 žmonių. Man rodos, į tokius lietuvių sąskrydžius retai kur tiek žmonių susitelkia. Nėra abejonės, kad patraukė Tavo sugebėjimas rasti su visiais artimą širdies ryšį — tiek su vyresniais, tiek ir su jaunimu.

Mačiau, kad artimus ryšius turi ir su nelietuviais, jei i

pikniką net iš Washingtono teikėsi atvykti kongresmanas Peter W. Rodino. Girdėjau, kalbėjote apie Lietuvą. Tai puiku! Esu įsitikinęs, kad turi ir daugiau Lietuvos draugų. Jų mums labai reikia dabar ir dar labiau gali prireikti ateityje. Taigi, tebeturiu pavergtos mūsų šalies labui. Labai Tau ačiū!

Ačiū ir už puikią programą. Malonu buvo pasigrožėti Worcesterio berniukų ir mergaičių orkestru ir jų dailiomis gretomis, kai žygiavo sutartine, bet tokia lankšcia, lyg tai būtų grakštus gamtoje šokis. Ir kita programa buvo įvairi ir smagi, pritaikyta išblaškyti rūpesčiam ir visus nuteikti bendram džiaugsmui. Manau, labai turėtų galėtis tie, kurie nebuvo šioje jaukioje Lietuvos atsiminimų radijo šventėje.

Dabar vėl kvieti šventei, bet jau kitokia — nebe atviroje gamtoje, o po stogu. Girdėjau, esi pasikvietęs tolimą lietuvių chorą, net iš Toronto, Kanados. Kaip rodo pats jo vardas "Varpas", jis turėtų nuskambėti visu didžiuoju New Yorko ir jo plačiomis apylinkėmis. Tavo radijas ir veikia taip pat toli siekia. Kur du stos, visados... O čia nebe du ir nebe

trys stoja, o daugiau negu pusšimtis, ir su žymiu muziku bei dirigentu St. Gailevičium ir sol. Vac. Verikaičiu.

Kas gi galėtų tokia proga liktis namie? Aš manau, kad ir į šią lietuviško meno šventę sugūžės pilna Franklin K. Lane aukštesnės mokyklos salė. Tikrai taip bus!

Aš labai džiaugiuosi Tavo, Jokūbai, didelėm pastangom jūdinti mūsų lietuvišką gyvenimą, kad jį visi vis laužtūsi ir priekį, kai anoje geležinės uždangos pusėje mūsų tautos tikrąją kūrybą vis daugiau suspaudžia svetimųjų užnešta vergija.

Taigi, sekmės ir viso ko geriausio Tau linki

Tavo Antanas iš Rugių

Lietuvos atsiminimų radijo valandėlė, vadovaujama J. Stuko, rengia Varpo choro koncertą spalio 7 Franklin K. Lane aukštesnėje mokykloje. Į koncertą organizuojami autobusai iš Patersono (išeina nuo lietuvių piliečių klubo), iš Elizabetho (išeina 2 val. popiet nuo lietuvių Laisvės salės), Newarko prie šv. Jurgio salės sustoja 2:30 val. Tų miestų gyventojai prašomi pasinaudoti autobusais, kad galėtų laiku atvykti į koncertą.

CAMBRIDGE, MASS.

Mūsų parapijos kunigai parapijiečius pradėjo lankyti rugsėjo 24.

Bažnyčios remonto fondan a. a. Barbora Ribokienė paliko 500 dol., Charles Smith šeima aukojo 100 dol., Steponas Leonaitis — 10 dol., Jono Šarnauskio šeima gausiai paaukojo bažnyčiai ir įtaisė naują sakyklą. Nukryžiuotojo Jėzaus seserų vienuolyno statomai kop-

lyčiai Brocktone paaukojo 2,000 dol. Klebonas kun. Antanas Baltrašius džiaugiasi, kad žmonės supranta svarbų reikalą ir aukomis remia remonto fondą.

Vladas Janelūnas buvo ligoninėje, dabar sveiksta namie.

P. Gudienė grįžo iš ligoninės ir jaučiasi jau geriau.

Liet. Katalikių moterų klubas kortų vakarus pradės spalio 6.

Mirusieji: Viliamas Mockevičius, Petras Baltrukevičius, Sofija Litvinienė (Brightone), Pranciška Šilininė, Vincenta Šipavičienė, Teresė Stanulienė. Visi palaidoti iš bažnyčios. Karšt. Patr.

Stephen Bredes, Jr
ADVOKATAS
37 Sheridan Avenue
Brooklyn 8, N. Y.
Tel. APplegate 7-7083

C. A. Voket - Vokietaitis
ADVOKATAS
41 - 40 74th St.
Jackson Heights, N. Y.
Tel. Newton 9-6620

A. ANDRIUSKEVIČIUS
LAIKRODININKAS
- JUVELYRAS
Aukšas, sidabras, deimantai laikrodžiai
9408 Jamaica Ave.
Woodhaven 21, N. Y.
VI 7-2573

BOSTONO ŽINIOS

Stepono Dariaus lietuvių vėteranų posto moterys, susiorganizavusios prieš 25 metus, ateinantį sekmadienį, rugsėjo 30, Lietuvių Piliečių Draugijos salėje mini savo sukaktį. Minėjimo pradžia 5 val. popiet. Minėjime bus pagerbtos tos narės, kurios postui priklausė nuo pat pradžių. Šiuo metu pirmininke yra Ona Kontrimienė.

Nepriklausomos Lietuvos buvę kariai — romuvėnai savo metinę šventę švęs gruodžio 9.

Povilas ir Elena Vedlūgai rugsėjo 22 atšventė 45 metų vedybinio gyvenimo sukaktį. Jų intencija tą dieną šv. Petro parapijos bažnyčioje buvo atlaikyti šv. mišios.

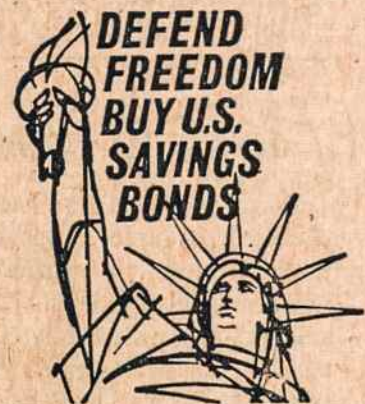
CYO orkestras — benas prima naujus mokinius. Norintieji šiame orkestre dalyvauti turi kreiptis į kun. J. Svirską arba registruotis pratybų metu parapijos mokyklos patalpose trečiadieniais bei penktadieniais 3 val. popiet ir ketvirtadieniais bei penktadieniais 7 val. vak.

Petras ir Elzbieta Žukai rugsėjo 23 šv. Petro parapijai perdavė Elzbietos Bartulienės palikimą parapijai 300 dol. Už šią auką parapijos klebonas prel. Pr. Virmauskis išreiškė viešą padėką.

Agota Švedienė savo vyro atminimui šv. Petro parapijos bažnyčiai paaukojo naujus rūbus mišioms.

T. Babuškinaitė - Vasiliauskienė baletu studija šiemet pradėjo veikti naujose patalpose — 1108 Boylston St. T. Babuškinaitė - Vasiliauskienė Lietuvoje dirbo Valstybės Teatre, kaip viena iš geriausių baletininkų. Norint susitarti dėl baletu pamokų, galima kreiptis telefonu CO 7-9845.

Išnuomojamas 4 kambarių butas 300 Pennsylvania Ave., Brooklyn 7, N.Y. Dėl sąlygų skambinti telefonu HY 8-2991.

21 metų Lietuvos Atsiminimų Radijo Valanda

ŠEŠTADIENIAIS
NUO 5 IKI 6 P.P.
WEVD
1330 KIL - 97.7 MEG - F.M.
Direktorius
JOKUBAS J. STUKAS
1264 WHITE ST. HILLSIDE, N.J.
TEL. WAVERLY 6-3325

TORONTO, KANADOS, LIETUVIŲ CHORAS

"VARPAS"

pirmą kartą koncertuoja New Yorke su solistu

VACLOVU VERIKAIČIU
sekmadienį, spalio 7

FRANKLIN K. LANE HIGH SCHOOL SALĖJE
999 Jamaica Avenue Brooklyn, New York

Koncerto pradžia 4 val. popiet
Bilietai kainos: \$2.50, \$3.00, \$3.50 Studentams ir moksleiviams \$1.50

Koncertą rengia ir visus maloniai kviečia atsilankyti

"LIETUVOS ATSIMINIMŲ" RADIJAS

Direktorius Jokūbas J. Stukas

WILLIAM J. DRAKE —
DRAGŪNAS
ADVOKATAS
84 - 14 Jamaica Ave.
Woodhaven 21, N. Y.
Tel.: Hickory 1-5220

Tel. EVergreen 7-4335
STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
Graborius-Balsamuotojas
MODERNISKA KOPLYCIA
423 METROPOLITAN AVE.
BROOKLYN, N. Y.

Tel. STagg 2-5043
Matthew P. Ballas
(BIELIAUSKAS)
FUNERAL HOME
M. P. BALLAS — Directorius
ALB. BALTRONAS - BALTON
— Reikalų Vedėjas
660 GRAND STREET
BROOKLYN, N. Y.
NOTARY PUBLIC

EVergreen 8-9770
Joseph Garszva
GRABORIUS
BALSAMUOTOJAS
231 BEDFORD AVE.
Brooklyn, N. Y.

J. B. SHALINS
- Šalinskas
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
84-02 JAMAICA AVE.
(prie Forest Parkway Station)
WOODHAVEN, N. Y.
Suteiktam garbingam laidotuvių
Koplyčiai nemokamai visose
miesto dalyse; veikta ventilacija
Tel. Virginia 7-4499

THEODORE WOLININ,
INC.
E. JOSEPH ZEBROWSKI
Laidotuvių direktorius
MODERNISKA KOPLYCIA
su Air Condition
123 E. 7th St., New York 9, N.Y.
GRamercy 5-1437

VAITKUS
FUNERAL HOME
197 WEBSTER Ave.
PRANAS WAITKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
IR BALSAMUOTOJAS
Cambridge, Mass.
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas dieną ir naktį

Nauja moderniška koplyčia Sermenims dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemiausiomis kainomis. Kainos tos pačios ir į kitus miestus. Reikalai šaukiami Tel. TR 6-6684

Puikus patarnavimas naujo
JOSEPH C. LUBIN
FUNERAL HOME
546 East Broadway
So. Boston, Mass.
Priešais miesto teismo rūmus
Rūpestingai patarnaujame visuose reikaluose, atydziai išpildome kiekvieną pageidavimą. Jūs galite pilnai pasitikėti mūsų patarnavimu iki visų smulkmenų laidojimo reikaluose.
Joseph C. Lubin
Funeral Director
Telefonas: 268 - 5185

KARLONAS
Funeral Home
280 CHESTNUT STREET
NEW BRITAIN, CONN.
Tel. BA 9-1181

CARROL
Funeral Home
Inc.
PETRAS KARALIUS
savininkas
Laidotuvių Direktorius
ir Balsamuotojas
74 PROVIDENCE ST.
WORCESTER, MASS.
PL 4-6757 PL 4-1165

LIETUVOS VYČIŲ 41-ji kuopa
ruošia metinius

KALĖDŲ ŠOKIUS

gruodžio 25

APREIŠKIMO PARAPIJOS SALĖJE

North 5th & Havemeyer Sts., Brooklyn, N. Y.

Gros RAY BUTRIMO orkestras

Bus ir šokių konkursas

Įėjimas — 1.50 dol.

Visus ir visus maloniai kviečiame ir visų laukiame šiame mūsų tradiciniame linksmame vakare.

Lietuvos Vyčių 41 kuopa